

universitātes avīze

Otrdiena,
3. aprīlis,
2001. gads

Latvijas Universitātes izdevums (iznāk kopš 25.09.1922.)

№ 15

SVEICAM

Maza, bet stipra tauta

Gliemežvāks - simboliska Zojas Siles pateicība vienam no līvu sveicējiem - Vladimiram Makārovam

Tauta, kuras valodai ir vairāk nekā divi tūkstoši gadu, kura nekad nav bijusi skaitliski liela, bet pastāv un ir lepna – tā tauta ir lībieši.

Tikai 1991. gadā Latvijas valdība atzina, ka Latvijā otra pamattauta līdzās latviešiem ir lībieši un viņu valoda ir otra pamatvaloda.

Trešdien, 28. martā, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas telpās tika atzīmēta Valsts īpaši aizsargājamās kultūrvēsturiskās teritorijas "Līvōd rānda" 10. dzimšanas diena.

Līvu savienības - Līvōd It - vecākais A. Ermanbriks vada vecāko no līvu organizācijām, bet, kā atgādināja Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja pārstāve I. Priedīte – lībiešu sēta tur atrodas jau 30 gadus. Prieks, ka jaunieši, kas apzinās sevi kā lībieši, palīdz talkās šo sētu sapost. Tā kā valdība nepiešķir mērķprogrammai "Lībieši Latvijā" visus paredzētos līdzekļus, tad visas ieceres neizdodas realizēt, taču tiek atbalstītas tādas programmas kā izdevējdarbība, valodas mācīšana un jauniešu vasaras nometnes.

Dzied un muzicē ansamblis "Līvlist"

Jau no 1992. gada iznāk laikraksts "Līvli", katru gadu tiek izdota gadagrāmata, kā arī citi informatīvi materiāli par līvu vēsturi un šodienu.

LU Valodas institūta vadītāja I. Druviete informēja, ka šis ir Eiropas valodu gads. Tiek atbalstīta dažādība, un lībiešu valoda, pēc valodniecības domām, 225 Eiropas valodu vidū ir kā maza pērle.

Aprīļa beigās Rīgā paredzēta Eiropas mazo valodu apzināšanas konference. Latvijas Zinātņu akadēmijas akadēmiķis S. Cimermanis savukārt informēja, ka 2002. gadā paredzēts izdot grāmatu "Lībieši un viņu kultūra Latvijā". Lībiešu vēsturniece V. Šuvcāne sagatavojusi ne mazāk nozīmīgu grāmatu "Ciems, kura vairs nav", kurā būs lasāmi vecāku un vecvecāku citāti, un, cerams, grāmata iznāks jau šogad. Ciemi, kuru vairs nav, ir Lielirbes, Lūžņas, Jaunciems, bet lībieši vēl ir.

Daudzi sveicēji pateicās "Lībiešu krasta" direktoram Edgaram Sīlim un viņa kundzei Zojai, jo, pateicoties viņu entuziasmam, lībieši turas kopā un tie līvi, kuri neprot, mācās savu dzimto valodu. Lībieši pastāvēs, jo ir nodomi nākotnē, piemēram, jārealizē Ziemeļkurzemes nacionālā parka ideja.

Mazirbe šobrīd ir kultūrvēsturiska teritorija, kur valda īpaša aura. To dzīvu uzturēt var palīdzēt arī Vidzemes un visas Latvijas lībieši, kas sevi apzinās šo senču mantojumu.

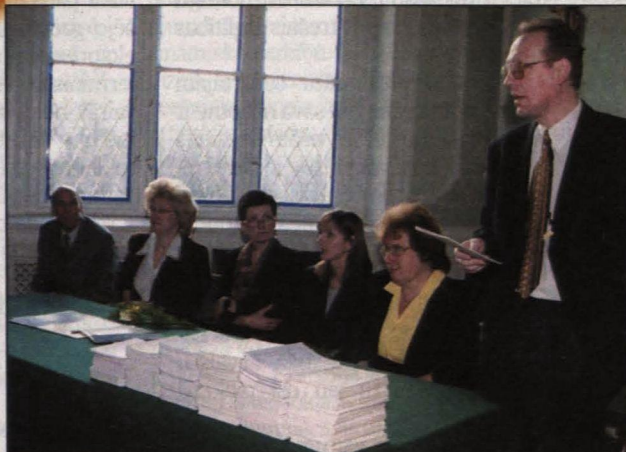
Svinīgajā jubilejas pasākumā par to no sirds atgādināja arī lībiešu ansambļa "Līvlist" dziedātāji un Dzintara Kļaviņa mūzika.

Esam interesanti, ja esam dažādi.

ILZE BRINKMANE

JAUNUMI

Baltijas studijas

No kreisās: prof. E. Vanags, prof. I. Druviete, prof. A. Cimdiņa, maģ. I. Vilka, as. prof. D. Blūma, prof. M. Baltiņš - Baltijas studiju materiālu autori

19. martā Mazajā aulā notika Baltijas studijām sagatavoto mācību materiālu prezentācija un diskusija par šī virziena tālāku attīstību LU.

AKTUALITĀTE

Izglītības līmenis Latvijā

Augstākās izglītības kvalitāte ir svarīga ikvienam darba tirgū veiksmīgi pretendēt gribošam studentam. Šogad, tāpat kā iepriekšējos gados, AIESEC organizēja lekciju kursu "Starptautiskā Studentu Apmaiņas Sagatavošanas Programma" (SSASP), kura viens no mērķiem bija informēt studentus par pašreizējo izglītības līmeni Latvijā un tā konkurētspēju pasaules darba tirgū. Viena no lekcijām bija "Izglītības līmenis Latvijā", kur savās domās par to dalījās Diāna Pauna - Rīgas Ekonomikas augstskolas (REA) studiju daļas vadītāja, Boriss Kurovs - Rīgas Starptautiskās ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolas rektors (RSEBAA), Ingūna Dobraja - Pasaulē Bankas pārstāve un LU prorektors Juris Krūmiņš.

Viens no indikatoriem kvalitatīvai studiju programmai ir atsauksmes un vērtējumi no darba tirgus. Lai augstskola varētu novērtēt savu darbību, ir nepieciešams kontakts ar darba devēju. Šajā sakarā REA ir veikusi divus pētījumus, informēja D. Pauna. Aptaujājot Latvijas lielos un vidējos uzņēmumus, ir iegūts augstākās izglītības vērtējums darba tirgus ietvaros.

"Labas teorētiskās zināšanas palīdz darbā, jo tas ir pamats, uz kā būvēt tālāko darba karjeru," atzīst kāds aptaujātais. Vairākums darba devēju no studenta gaida labas teorētiskās zināšanas. Aptaujātie uzņēmēji ir atzīmējuši divu veidu zināšanas. Pirmās ir teorijas un principi, ko students apguvis savā specialitātē. Otrās ir vispārīgās zināšanas, un tam darba devēji pievērš īpaši lielu uzmanību. Labas vispārīgās zināšanas sevī ietver spēju loģiski domāt, analizēt un kritiski izvērtēt doto situāciju. Tā vietā, lai pieņemtu sausas teorijas un likumsakarības, no studenta tiek gaidīta spēja sniegt savus alternatīvus risinājumus.

Kā neiztrūkstošu iemaņu darba devēji no studenta gaida arī labas komunikācijas spējas. Spējas sadarboties ar uzņēmuma klientiem. Strādājot darba kolektīvā, studentam ir jāmekā veiksmīgi sazināties ar kolēģiem. Situācijās, kad kaut kas nav saprasts, improvizācijas vietā pozitīvāk tiek vērtēta drosme pārjautāt.

Darba devēji lielu nozīmi piešķir tam, cik sakarīgi students prot izteikt savu domu, stāvēt plašas auditorijas priekšā. Cik efektīvi viņš spēj analizēt savu runu. Tas viss it kā liekas vienkārši, tomēr darba devēju vērojumi liecina, ka daudzas no iepriekš minētajām iemaņām studentu vidū ir ļoti zemā līmenī. Ja teorētiskās zināšanas Latvijas augstskolu absolventiem nav sliktas, tad analītiskajā un kritiskajā domāšanā, komunikācijas un prezentācijas spējas studenti ievērojami atpaliek no Eiropas līmeņa.

REA šīs problēmas risināšanai ir izveidojusi īpašu psiholoģijas kursu, kurā gara vēstures perioda ietvarā tiek ņemti vairāki svarīgi literatūras darbi un analizētas līdera un vadītāja raksturīgākās iezīmes. Šeit jāpajautā, ko lietas labā dara Latvijas Universitāte...?

ŠAJĀ NUMURĀ:

Katram cilvēkam ir sava misija -2.lpp.

Augstākā izglītība Zviedrijā -3.lpp.

Režisors Visvaldis Klintsons - par teātri un dzīvi -5.lpp.

Jautri brīži studentu mūžā -7.lpp.

Sirsnīgi pateicos darba kolēģiem un jaunaļiem draugiem, kuri mani apsveica dzīves jubilejā, it īpaši tiem, ar kuriem kopā esmu nostrādājis Universitātē krietni vairāk nekā pusi no sava mūža.

ANITA ZAĶE

Tuvojas Lieldienas

*Auksti vēji norimuši
Mākuļiši izgaisuši
Veras plaša debestiņa
Atnāk gaiša Lieldienīņa.
(Latv. t. dz.)*

*Silta, silta saulīte
Istabas galā,
Zaļa, zaļa zālīte
Lieldienu rītā.
(Latv. t. dz.)*

Lieldienu zvani

Lieldienu zvani atnes prieku. Prieku tāpēc, ka tie iezvana ne tikai Lieldienas, bet arī pavasari. Lieldienu zvanu skaņas atnes cerību dzīvībai. Pēc Lieldienām sāk atmosties daba, pēc garajām ziemas naktīm nāk pavasaris ar gaismu.

Zvani tiek zvanīti, lai paziņotu par kādu ievēriņas cienīgu notikumu. Tradicionāli to izmantošana bijusi cieši saistīta ar reliģiju, dievkalpojumiem. Apmēram no 500. gada kristieši aicinājuši uz dievkalpojumu ar zvanu skaņām.

Zvanu pirmsākumi meklējami Āzijā. Ķīnā zvani bija pazīstami jau 800. gadā pirms Kristus. Gadu gaitā tika izgatavoti arvien lielāki zvani un, sākot apmēram ar 1200. gadu, tos sāka kārt augstos torņos. Zvana skaņa atkarīga no tā lieluma un biežuma.

Senāk zvani tika izmantoti dažādām vajadzībām. Daudzās zemēs ar zvanīšanu ziņoja par ugunsgrēku un atgādināja pat par nodokļa maksāšanas pēdējo termiņu. Ar zvaniem atbaidīja ļaunos garus. Senajā Grieķijā ar zvanu zvanīšanu pavēstīja par svaigu zivju pievedumu tirgū. Kara laikos zvani ziņoja par ieinādnieka tuvošanos pilsētas mūriem. Zvanu skaņas pavadīja imperatora bēru ceremonijas. Amerikā pirmo Eiropas iecelotāju laikos zvanu skaņas brīdināja par indiāņu uzbrukumiem.

Arī Lieldienas visā pasaulē iezvanis zvani...

ANDA LASE

AKTUALITĀTE

Izglītības līmenis Latvijā

1. lpp.

“Praktiskās iemaņas jeb profesionālās zināšanas un profesionālo kompetenci jaunie speciālisti var apgūt darbā uz vietas,” atzīst kāds apdrošināšanas kompānijas vadītājs. Pēc darba devēju domām, studentam augstskolā ir jāapgūst laba te-orētiskā bāze un labas vispārīgās zināšanas. Ja augstskolas absolventam ir skaidri zināmi principi, kā pieņemt lēmumus, kā apstrādāt un strukturēt informāciju, tad, apgūstot to specifisko, ko prasa darbavietā, problēmām nav jābūt.

Un tomēr. Ikvienā darba sludinājumā bez labām teorētiskajām zināšanām darba devējs pieprasa arī iepriekšēju pieredzi. Kur gan lai students to iegūst? D. Pauna atzina, ka izglītības sistēmai ir pēdējais laiks šajā jautājuma izstrādāt īpašu mehānismu. Agrāk tās bija obligātās prakses, kas tika izstrādātas katras studiju programmas ietvaros. Ikviena augstskola tad valstiskā mērogā bija atbildīga, lai katrs students, beidzot mācības, spētu atrast sev darbu. Arī pašreizējā izglītības sistēmā būtu vēlama izveidot ko līdzīgu, atzina D. Pauna.

Lielu uzmanību no darba devēju puses ir izpelnījies jautājums par studentu sociālajām vērtībām. Vairākums aptaujāto ir izteikuši vēlmi nākamajos darbiniekos redzēt godprātību, uzticību un spēju uzņemties

atbildību. Nodrošinot studiju programmu ar situācijām, kad studentam ir jāuzņemas reāla atbildība, augstskolu var uzskatīt par pirmo sociālo vērtību praksi. Darba devēji ir uzsvēruši, ka daudziem studentiem trūkst uzņēmības. Šeit jāatzīmē, ka būt uzņēmīgam nozīmē arī uzņemties risku. Tādēļ der atcerēties teicienu, kas daudziem Latvijas uzņēmējiem ir moto vietā - kas neriskē, tas nevinē.

Nobeigumā - improvizēts RSE-BAA rektora B. Kurova tests, pēc kura ikviens šobrīd studējošais var noņemt savu izglītības līmeni.

Tu godīgi atzīsti, ka mācies diploma dēļ... Nedēļā tev ir četras svešvalodas stundas, kas nedraud vainagoties ar centralizētu eksāmenu. Visas lekcijas notiek milzīgā auditorijā, kur līdzās tev sēž vismaz vēl simts studenti. Auglīgās diskusijās ar tū-ur tālu priekšā stāvošo mācībaspēku tu neielaidies. Ne tādēļ, ka savulaik viņš taviem vecākiem ir pasniedzis sociālistisko politiku... No pasnie-dzēja monotonās runas mikrofonā līdz tavām ausīm atnāk tikai neskaidra čerkstoņa. Un tev ir visai vāja nojausma, par ko ir šī lekcija... Ja visam iepriekš teiktajam piekrišotī māj ar galvu, tad apsveicu - tu esi sasniedzis pirmo izglītības līmeni.

Tu mācies, lai pēc tam pretendētu strādāt kādā ārzemju kompānijā. Nedēļā tev ir astoņas līdz desmit svešvalodas stundas. Beidzot māci-

bas, tev būs īpašs dokuments ar slavinošiem vārdiem tavai n-to valodu prasmei. Lekcijās tu regulāri izsaki savu viedokli. Tavas dienas neatņemama sastāvdaļa ir darbs bibliotēkā. Nedēļas nogales tu pavadi, gatavojoties prezentācijām. Tev nav svešs azarts, kas pārņem, rakstot esejas, referātus un zinātniskos darbus. Ja tam visam tu vari teikt skaļu "jā" vārdu, - vari sevi ierindot otrajā izglītības līmenī.

Tu esi nolēmis strādāt kādā starptautiskā kompānijā. Savas perfektās krievu, vācu un angļu valodas zināšanas tu labprātīgi papildini, apmeklējot padziļināto augstskolas kursu franču un spāņu valodā. Tu noteikti saproti, ka šis ir jau trešais izglītības līmenis.

Lai sevi pieskaitītu ceturtajam izglītības līmenim, tev sava nākotne ir jāredz ārzemēs. Pie visām iepriekš minētajām zināšanām tev ir jāpievieno nopietna prakse savā specialitātē un vismaz viens ārzemēs izstudēts semestris.

Un visbeidzot pēdējais pakāpiens stāvajā izglītības kalnā. Ja esi iecerējis strādāt ārzemēs un tādēļ jau pāris gadu mācies kādā prestižā ārvalstu augstskolā, tas tu jau esi piektajā izglītības līmenī.

Izcils piemērs vairumam Latvijas studentu un spožs cerību stars katram darba devējam.

GITA LIEPIŅA

Jau trešo reizi pasniegs Cicerona un Mērfija balvas

Jau trešo gadu pēc kārtas Latvijā notiks Cicerona un Mērfija balvu piešķiršana, ko Latvijas Universitātes Komunikācijas un žurnālistikas studiju nodaļa organizē sadarbībā ar Zinātņu akadēmiju, Saeimas preses dienestu un Sabiedrības integrācijas padomi.

Balvu pasniegšanas ceremonijas laikā paredzēta tikšanās ar iepriekšējo gadu balvas laureātiem: valsts eksprezidentu Gunti Ulmani, premjerministru Andri Bērziņu, kā arī ar vairāk nekā sešdesmit žurnālistiem, mediju pārstāvjiem, zinātniekiem, reklāmas un sabiedrisko attiecību darbiniekiem.

Cicerona balvas atbilstoši nolikumam saņems savā profesionālajā nozarē izcilākie žurnālisti, politiķi, reklāmas un sabiedrisko attiecību spe-

ciālisti, kuru darbība bijusi ne vien nozīmīga un ietekmīga, bet arī veicinājusi dažādus integrācijas procesus Latvijas sabiedrībā. Savukārt ar Mērfija balvu tiks atzīmētas izcilākās izgāšanās minētajās jomās."

Drīzumā www.fundamental.lv tiks atklāts forums, kur līdz aprīļa vidum galvenā tēma būs tieši Cicerona & Mērfija balvu kandidāti un visas ap to saistītās lietas. Objektīvā viedokļa paudēji Cicerona un Mērfija forumā ir šīs balvas žūrijas komisijas locekļi:

Dr. māksl., doc. Ābrams Kleckins, LZA prezidents, ak. Jānis Straidiņš, kuri tad arī sarunāsies ar jums par izvirzītajām Cicerona un Mērfija kandidatūrām.

IEPAZĪSIMIES

Katram cilvēkam ir sava misija

Darbu ir uzsākusī jaunā Rīgas Dome. Starp tās deputātiem ir arī KĀRLIS ČERĀNS, kurš pārstāv Kristīgi Demokrātisko savienību. Viņš ir vadošais pētnieks LU Matemātikas un informātikas institūtā. Veido datu bāzi neparastu un aizdomīgu finanšu darījumu reģistram prokuratūrā. Ir Fizikas un matemātikas fakultātes docents un strādā ar datorzinātņu studentiem bakalaura un maģistra programmās. Konsultē Latvijas zinātniekus par iespējām piedalīties ES piektajā ietvara programmā informācijas sabiedrības tehnoloģiju jomā. Bijis arī 6. Saeimas deputāts.

- Tu esi arī kustības "Par Dzīvību" priekšsēdētāja vietnieks.

- Tā ir organizācija, kas aicina sabiedrību apzināties katra cilvēka personas cieņas nozīmi un cilvēka dzīvības izcilo vērtību un neaizskaramību. Milzīgs ļaunums, tiek nodarīts, ja cilvēka dzīvība tiek izdzēsta. Tas attiecas uz katru cilvēku no viņa ieņemšanas brīža mātes miesās līdz viņa dabīgajai nāvei. Šajā ziņā mūsu sabiedrībā ir lielas problēmas.

Šādi iznāk darbu eksaktajā sfērā papildināt ar garīgas ievirzes darbu - palīdzēt saskatīt cilvēka dzīvības vērtību, dziļāk saprast pašam un palīdzēt arī citiem saprast to, ka pasaulē balstās uz Dieva noteikto kārtību, uz Viņa dotās morāles principiem. Tas ir iespējams - katram nonākt līdz atziņai, ka šāda veida dzīve ir vislabākā.

- Tu esi zinātnieks, mācīb-spēks. Kādu vietu dzīvē piešķir politikai?

- Tā ir iznācis, ka atgriežos publiskā amatā, šoreiz kā deputāts Rīgas Domē. Sēdes vēl nav bijušas. (Mūsu saruna notika 23. martā.) Domes līmenī sadarbības partneri var būt dažādi, un jāskatās, kā pamatuzdevumus varētu labāk realizēt. Kristīgi Demokrātiskajai savienībai

(KDS), pirmkārt, tas ir izglītība. Tā ir saistīta ar jaunās personības veidošanos, vērtību orientāciju. Mums nav vienalga, kas notiek sabiedrībā, jo ir dažādas spēcīgas negatīvās tendences. Svarīgi, lai jaunā paaudze veidojas kā garīgi stabila, ar skaidrām pamatvērtībām, skaidru savas vietas dzīvē un sava mērķa apziņu, cilvēcisko cieņu, respektējot otru cilvēku. Svarīgi arī katram spēt profesionāli darīt labus darbus. Personībām jāveidojas harmoniskām, tādām, kuras var tālāk veidot, vadīt un balstīt pašu sabiedrību. Mūsu tautas pastāvēšanai svarīgākais, cik garīgi stipri mēs būsim. Jo ārējie nelabvēlīgie spēki vienmēr mēģinās mūs ietekmēt. Taču mums ir iespēja stāvēt tiem stingri pretī, un to mums neviens nevar atņemt.

Otrkārt, arī sociālā jomā pašvaldības var izdarīt vairāk, ja tām ir labi izveidota sadarbība ar sabiedriskajām un arī reliģiskajām organizācijām. Reliģiskajās draudzēs ir liels potenciāls sociālā darba veikšanai. Veidojot nopietnus, pārdomātus projektus, šo organizāciju iesaistīšana var dot būtiskus augļus sabiedrībai. Ja cilvēkam ir skaidrs mērķis un vēlme, kā darīt lietas vispārības labā, arī sabiedrība var meklēt iespējas, kā viņu atbalstīt, lai labais darbs tiktu izdarīts.

- Sabiedrībā ir ļoti daudz dažādu problēmu, piemēram, narkomānija un alkohols. Taču tās jau ir sekas, ne cēloņi...

- Es vērtēju pozitīvi jebkuru iniciatīvu, kas ar šīm problēmām mēģina tikt galā un tās risināt. Labāki rezultāti būs tad, ja cīnīsies ne tikai ar sekām, bet mēģinās skatīties uz cēloņiem. Bieži vien šie cēloņi ir meklējami attieksmē pret dzīvi. Daudz nosaka tas, kāda ir cilvēka apkārtējā vide. Īpaši jaunībā cilvēks ir ļoti atvērts pret dažādām ietekmēm, kuras diemžēl nereti nav labas. Var iznākt, ka, pakļaujoties šīm ietekmēm, rezultātā ir ļoti grūti atrast pašam savu vietu dzīvē. Katram cilvē-

kam ir sava misija jeb kalpojums citiem. Vienreizēja, neatkārtojama - tikai šī cilvēka misija. Ja viņš neapzinās to, ka ir vajadzīgs citiem, vajadzīgs sabiedrībai, viņam var rasties grūti atbildami jautājumi, piemēram, par dzīves nozīmi un jēgu.

Darbā ar jauniešiem ir svarīgi saprast, ka viņiem ir jāpalīdz apzināt šo savu misiju, kā arī to, kas viņiem šajā ceļā traucē un to kas palīdz.

- Tev ir ļoti daudz pienākumu, un tu tos arī godīgi pildi. Vai nav vienkāršāk darīt tikai to, kas pašam patīk vislabāk?

- Esmu centies būt "atvērts pret dažādām iespējām", kuras dzīve man piedāvā. Ja redzu, ka parādās kāda sfēra, kurā es varu kaut ko dot, tad man ir grūti pateikt: nē, to es šajā brīdī nedarīšu. Vairāk, ja vienā brīdī būs jāpasaka mazliet stingrāk - šis ir svarīgākas prioritātes, citas - paliks otrā plāksnē. Tā jau visu laiku dzīvē arī notiek. Katrā ziņā, ja var kaut ko izdarīt sabiedriskajā sfērā, tad tas noteikti ir tā vērts. Daudzi cilvēki mūsu sabiedrībā nejutās labi, un tam ir dažādi iemesli. Ja var kaut kādā veidā palīdzēt, tas ir labi. Ir jāmēģina, jo svarīgi izdarīt tās mazās lietas, kas atkarīgas no mums pašiem. Es ticu, ka mūsu likteņus vada Dievs. Ja katrs godīgi izdarīs visu to, kas atkarīgs tieši no viņa, tad arī kopumā visa sistēma "saslēgsies" un notiks arī lietās lietas.

- Kādēļ tava izvēle ir Kristīgi Demokrātiskā savienība?

- Man būtu ļoti grūti strādāt komandā, kura neorientējas uz garīgām vērtībām. Protams, ka garīgo vērtību piesaukšana nav zāles pašas par sevi, kas atrisinās visas problēmas. Tomēr, ja notiek šī orientēšanās un mēģinājumi iedzīvināt ārkārtīgi loģisku pasaules kārtību - 10 Dieva baušļus, - panākumi var būt brīnīšķīgi. Tajos skaidri pateikts: "Tev nebūs zagti! Tev nebūs nokaut! Tev nebūs nepatiesu liecību dot pret savu tuvāko! Tev nebūs laulību pārkāpt!" Sabiedrība var pastāvēt pēc šī

modeļa. Ja šīs lietas mēģina godīgi un konsekventi ievirzīt sabiedrībā, tas ir vienīgais veids, kā var radīt pozitīvas pārmaiņas. Citādā veidā nav vērts neko darīt.

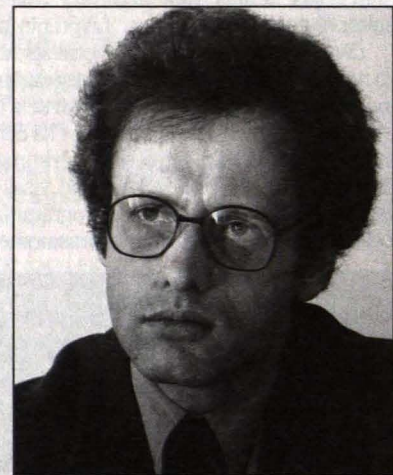
Ja kāds saskata citu veidu - labi. Mēs varam sadarboties, taču mana iekšējā pārliecība, ka var tikai šādi. Mūsu uzdevums ir parādīt, ka kristīgās vērtības darbojas, ļaut tām runāt caur mums. Daudzos gadījumos kristietis vienkārši pasaka savu pārliecību un parāda, kā viņš redz šo lietu kārtību. Viņš nevienam neko nav gribējis uzspiest. Tomēr cilvēkam, kuram ir kāda pretestība pret šīm vērtībām, kādreiz var šķist, ka viņam kaut ko uzspiež. Tā nav. Šīs lietas runā pašas par sevi, un tas ir šo lietu skaistums.

- Vai tu labprāt uzklausītu kādus padomus, ieteikumus, vēlmi sadarboties, arī LU mācīb-spēkus, darbiniekus?

- Ja kāds cilvēks jūt, ka viņš varētu kaut ko darīt sabiedrības kopuma labā, liekot pamatā kristīgo pasaules uzskatu, kristīgo morāli, ja cilvēks redz, ka tas var notikt arī ar politiskām metodēm un viņam ir skaidri mērķi, es ļoti labprāt sadarbotos.

- Kādas ir tavas izjūtas, gaidot Lieldienas?

- Tās sajūtu garīgi. Kristieša pieredze ļauj man tās saistīt ar kaut ko lielu un nozīmīgu. Daudzi vai nu vienā vai otrā veidā atzīst Dieva esamību vai arī pieļauj, ka Dievs teorētiski varētu būt. Cilvēks var atzīt, ka mūsu dzīve nebeidzas ar to, ko redzam savām acīm. Lieldienas šo uzverti par Dieva esamību, Dieva iespējamo vietu katra cilvēka dzīvē radikāli padziļina. Dievs ir radījis pasauli, un Viņš vada visu, kas šeit notiek, un ir daudz varenāks par jebkuru no cilvēkiem. Tā arī Būtnē, kas sevi iemieso absolūto labumu, kas uz cilvēkiem runā caur sirdsapziņu. Dievs ir uzņēmies atklātu ciņu ar ļaunumu, gājis šajā ciņā līdz galam un uzvarējis. Tādā brīdī, kad šķitis, ka nav nekādu cerību, nāk apliecinā-

jums, ka labais ir stiprāks par ļauno. Lai cik lielas nebūtu sāpes, lai cik liela neuzmāktos bezcerība. Ja arī šķiet, ka nav izejas, izeja vienmēr ir. Dievs ir uzvarējis ļaunumu. Ar šo uzvaru Viņš ir parādījis to veidu, kādā katrs cilvēks var cīnīties ar ļaunumu, kā var uzvarēt. Neviens vairs nav ļaunuma vergs. Tie ir jautājumi, kuri skar katra cilvēka esamības pamatu. Katram ir svarīgi zināt, kāda ir cilvēka vieta dzīvē, kas viņš ir, uz kuriem iet, kas viņam šajā dzīvē ir jāizdara. Mums tiek dota iespēja iegūt šo vienību ar Dievu, kas runā caur sirdsapziņu. Jā, protams, Jēzum Kristus bija jāiziet caur ciešanām. Bet tas arī dod jēgu katra cilvēka ciešanām. Ir iespēja savas ciešanas pievienot Kristus ciešanām. Ciešanas, kuras sākumā šķita bezjēdzīgas, ir iespēja pievienot vispārējai labā uzvarai pār ļauno. Tā ir lieliska iespēja.

- Ko vēli cilvēkiem Lieldienās?

- Izdzīvot šo Lieldienu noslēpumu. Katrs to izdzīvo savādāk. Ja nu šī lieta kādā brīdī vēl ir mazliet svešāka, vienalga tas būtu tā vērts - Lieldienās aiziet uz kādu dievkalpojumu. Jo tas ir brīdis, kad visa kristīgā tauta koncentrējas ap šo Lielo Noslēpumu - cilvēka atbrīvošanos no ļaunā. Vēlu jums visiem būt klāt šajā milzīgajā garīgajā kopībā!

MĀRA SADOVSKA

LU VĒSTURE

Zinātnieki no Zviedrijas LU

Pirmie zviedru zinātnieki, par kuriem mums zināms, ka tie viesojušies Latvijas Universitātē un lasījuši te lekcijas, bija fiziķis, speciālists fotogrāfijas jomā Tors Odenkrans (Odenkrants) un Upsalas universitātes profesors arheologs S. Lindkvists (Lindkvist).

T. Odenkrans dzimis 1881. gada 7. augustā. 1915. gadā viņš ieguvis doktora grādu Upsalas universitātē. 1919. gadā T. Odenkrans kļuva par Stokholmas augstskolas (ar nosaukumiem "Stokholmas augstskola" un "Stokholmas universitāte" tiek apzīmēta viena un tā pati mācību iestāde) docentu fizikas un zinātniskās fotogrāfijas specialitātē. No 1929. līdz 1946. gadam viņš bija Zviedrijas bruņoto spēku Ģenerālštāba Centrālās fotolaboratorijas vadītājs. 1933. gadā T. Odenkrans ieguva profesora nosaukumu. Viņš publicēja daudz darbu par zinātnisko fotogrāfiju un tās tehnisko pielietojumu, fotogrammetriju (zinātniski tehniskā disciplīna, kas nodarbojas ar objektu izmēru, formas un izvietojuma noteikšanu pēc to fotogrāfijām), fotogrāfijas optiku utt.

1931. gada janvārī T. Odenkrans Latvijas Universitātē nolasīja šādas lekcijas:

19. janvārī - "Bedeutung der Organization eines Wissenschaftlichen Universitäts - Laboratoriums" ("Universitātes zinātniskās fotogrāfijas laboratorijas organizācijas nozīme");

20. janvārī - "Eingenschaften und Prüfung des photographischen Materials" ("Fotogrāfiskā materiāla īpašības un to izpēte").

Kā rāda arhīvu materiāli, 1930. gada 26. februārī Filoloģijas un filozofijas fakultāte vērsās pie LU Padomes ar lūgumu atļaut uzācināt augstāk minēto profesoru S. Lindkvistu uz Latvijas Universitāti lekciju nolasīšanai un piešķirt šim mērķim Ls 500 no Universitātes budžeta. 1931. gada janvārī profesors S. Lindkvists pie mums nolasīja šādas lekcijas:

17. janvārī - "Die Bestattung des schwedischen Könige in der Volkerwanderungs - und Wikingerzeit" ("Zviedru karaļu apbedīšana lielās tautu staigāšanas un vikingu laikos");

19. janvārī - "Ein Bootgraberfeld der Wikingerzeit" ("Vikingu laika laivas apbedījums").

1931. gada 8. decembrī Latvijas Universitātes Padomes sēžu zālē notika Zviedrijas kultūras biedrības dāvinātā zviedru karaļa Gustava Ādolfa - izcila XVII gadsimta valsts darbinieka, kura laikā Zviedrija sasniedza sa-

vas varenības kalngalus, - krūšutēla atklāšana. Šim notikumam veltītā aktā no zviedru puses piedalījās profesors V. Lundstrēms (Lundström). Pēc tam notika Gustava Ādolfa piemiņai veltīts vakars, ko atklāja LU rektors profesors M. Bīmanis, kurš savā uzrunā atzīmēja zviedru laiku pozitīvo nozīmi Latvijas vēsturē. Pēc tam profesors V. Lundstrēms nolasīja referātu par Gustava Ādolfa lomu Zviedrijas valsts dzīvē. Savā lekcijā viņš pastāstīja par šī monarha, politiķa, karavadoņa un administratora panākumiem. Viesis no Zviedrijas sevišķi atzīmēja to, ka tieši Gustavs Ādolfs dibinājis Terbatas universitāti - augstāko mācību iestādi, kurai bijusi tik liela loma Baltijas kultūras dzīvē.

1934. gada februārī sakarā ar zviedru etnogrāfiskās izstādes atklāšanu Rīgā mūsu Alma mater ar lekcijām apmeklēja divi pazīstami zviedru zinātnieki - mākslas vēsturnieks un muzeju darba speciālists profesors Andreass Lindbloms (Lindblom, 1889 - 1974), kurš toreiz ieņēma Ziemeļu muzeja un Skansenas Brīvdabas muzeja direktora amatus, un etnologs un kultūrvēsturnieks Sigurds Ēriksons (Erixon, 1888 - 1968), abu augstāk minēto iestāžu vice direktors.

Kopš 1910. gada A. Lindbloms strādāja Zviedrijas Valsts vēstures muzejā, bet kopš 1917. gada - Nacionālajā muzejā. 1916. gadā viņš ieguva filozofijas doktora grādu un kļuva par mākslas vēstures docentu Stokholmas augstskolā. Tajā pašā gadā viņš ieguva šīs mācību iestādes profesora nosaukumu un šajā amatā nostrādāja līdz 1925. gadam. Kopš 1929. gada profesors A. Lindbloms vadīja Ziemeļu un Skansenas muzejus. Viņš pētīja viduslaiku mākslu un publicēja par šo jautājumu veselu rindu darbu: "Nordtysk skulptur och måleri i Sverige från den senare medeltiden" ("Ziemeļvācu skulptūra un glezniecība Zviedrijā no vēlākajiem viduslaikiem", 1916), "Den heliga Birgitta" ("Svētā Birgita", 1918), "Sveriges kyrkor. Östergötland" ("Zviedrijas baznīcas. Austrumgotlande", 1921), "Medeltida vävnader och broderier i Sverige" ("Zviedru viduslaiku audumi un izšuvumi", 2. sēj., kopā ar A. Brantingu, 1918 - 1929). Vairākus rakstus profesors A. Lindbloms vēlējās arī XVIII gadsimta mākslai, tostarp "Fransk barockoch rokokoskulptur i Sverige" ("Franču baroka un rokoko skulptūra Zviedrijā", 1923) utt.

1934. gada 3. februārī profesors A. Lindbloms LU aulā nolasīja lekciju par tēmu: "Nationales und Fremdes

in der alten Webekunst Schwedens" ("Nacionālais un svešzemnieciskais senajā zviedru aušanas mākslā").

Sigurds Ēriksons no 1916. gada strādāja Zviedrijas Ziemeļu muzejā, 1917. gadā viņš ieguva filozofijas doktora grādu un no 1934. gada bija Ziemeļu muzeja profesors Ziemeļu un salīdzinošajā etnogrāfijā. Viņš veicis dažādus plašus pētījumus ēku celtniecības kultūrā, socioloģijā, kā arī nozīmīgus pētījumus zviedru etnoloģijā. 1912. gadā S. Ēriksons uzsāka plašus zviedru ciemu un muižu pētījumus, kuru rezultāti savākti un apkopoti Ziemeļu muzeja arhīvā. No 1916. līdz 1934. gadam viņš vadīja šī muzeja etnoloģisko nodaļu un zemniecības pētījumu nodaļu, kur veica daudzpusīgu zinātnisko darbu. S. Ēriksons organizēja amatniecisko, rūpniecisko un zemnieku rūpulu izpēti, veidoja etnogrāfiskās izstādes, Stokholmas augstskolā lasīja lekciju kursu ziemeļu tautu etnoloģijā. Viņa pētījumu rezultāti kļuva par izejas materiālu daudzām publikācijām. Tajās atainots ārkārtīgi plašs apdzīvoto vietu apbūves organizācijas, celtniecības tehnikas, mājturības, tautas rūpulu un dažādu tautas mākslas veidu jautājumu loks, kurus profesors S. Ēriksons apskatīja no etnogrāfijas viedokļa. Viņš arī veica padziļinātu zemniecības un citu Zviedrijas sabiedrības slāņu izpēti. Profesors S. Ēriksons izveidoja savu etnogrāfisko skolu un centās apvienot aprakstošo un teorētisko etnogrāfiju. Viņa zinātniskā skola 20. - 30. gados ietekmēja Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja veidošanu un latviešu kultūras atlanta gatavošanu. No profesora S. Ēriksona plašā zinātniskā mantojuma jāmin fundamentāla monogrāfija "Skultuna bruks historia" ("Skultunas paražu vēsture", 2 sēj., 1921 - 1935), "Folklig möbelskultur i svenska bygder" ("Tautas mēbeļu kultūra zviedru provincē", 1938) utt. Profesora S. Ēriksona rakstiem, pēc speciālistu domām, ir ļoti svarīga metodoloģiska nozīme. Viņš arī izdeva un rediģēja dažādus etnogrāfiskos periodiskos izdevumus.

1934. gada 5. februārī profesors S. Ēriksons LU Lielajā aulā nolasīja lekciju par tēmu "Schwedische Bauerkmalerei" ("Zviedru zemnieku māksla").

(Turpinājums sekos)

GEORGS BRIEŽKALNS,
LU Bibliotēkas bibliogrāfs

Ārsti savus skolotājus neaizmirst

P. Sņiķers kopā ar studentiem savās mājās

Ar mīļākajiem un labākajiem skolotājiem, kuri paliek atmiņā uz mūžu, ārsti augstskolās satiekas retāk, biežāk - praktiskajā darbā. Kāds students volonteris (zellis) atceras sava skolotāja - pieredzējuša ārsta teikto: "Tu mani neatdarini, bet paņem sev to, kā tev vēl trūkst. Tavā praksē tas noderēs. Medicīna parasti izvērta dzīves ķibeles, un tās risināt jābūt gatavam jebkurā minūtē. Tādās reizēs noderēs arī tava teorētiskā bagāža."

Mans skolotājs profesors Alfrēds Miltiņš studentiem bieži atgādina - ārstam ir tiesības ilgi tikai mazgāt rokas. Tas nozīmē, ka visos gadījumos jāatrod laiks, lai sakārtotu domu un pat ļoti grūtās reizēs, atstājot cerību, pateiktu ko labu. Šo gudrību A. Miltiņš ir aizguvis no saviem skolotājiem - ārstiem un profesoriem Kristapa Rudziša, Pētera Jēkabsona, populārā Dobeles internista Dr. Ozoliņa (dzīvojis Dobeļē viņam kaimiņos, Miltiņš izjuta daktera dzīves ritmus - viņš precīzi ievēroja pusdienu laiku un pēc tam 20 - 30 minūšu muzicēšanu, pats nereti spēlēja vijoli, tad sekoja miega pusstunda un atkal darbs ar slimniekiem).

Pētot profesora K. Rudziša dzīvi, noskaidrojās, ka viņš arī bija draugs ar melodijām un ritmiem. Profesors ir autors variācijām "Seši mazi bundzinieki". K. Rudziša un viņa skolnieka A. Štīfa lekcijas A. Miltiņš atkārtoti studēja, kad strādāja par ārstu Talsos.

Mans uzdevums pēc šīs liriskās atkāpes atgādāt nākošajiem ārstiem, ka 2001. gadā mēs atzīmējam 100 gadus populārājam ārstam un sabiedriskajam darbiniekam Kārlim Skalderam un Pēterim Lapsam - 90 ("UA" Nr. 11). Abi viņi bija profesora

Pētera Sņiķera skolnieki. Pagājušā gada nogalē svinējām P. Sņiķera 125. dzimšanas dienu. Jubilejas svinībās par savu skolotāju atmiņās dalījās ārsti Staņislavs Lubāns un Vilis Krasts. Viņi atcerējās, ka profesora un ģenerāļa lekcijas bija lietišķas un tika lasītas skaļā, pavēlošā tonī (kā armijā). Trūcīgiem pacientiem P. Sņiķers kopā ar recepti nereti pasniedza divus latus, sakot: "Zālēm pietiks." Kādā fotodokumentā, kas publicēts krājumā "Profesoram un ģenerālim Pēterim Sņiķeram - 125" (21. lpp.), mēs redzam profesoru un viņa sievu zobārsti kopā ar studentiem.

No kreisās: stud. Med. Tāivaldis Kisle (LU beidza 1940. g., pēcāk ķirurgs ASV), stud. Med. Augusts Spilvers, stud. Med. Georgs Priedītis (LU beidza 1940. g., pēcāk dzīvo ASV), nepazīstamā, P. Sņiķers, stud. Med. Pēteris Lapsa (sīkāk "UA" Nr. 11), Lūcija Sņiķera (dzim. 1878. g. Lielvirca, mir. 1962. g. ASV), Jānis Zemzaris (LU beidza 1939. g., pēcāk dzīvo ASV), Jānis Pavārs (dzim. 1914. g. Patkulē, mir. 1979. g. Zviedrijā).

J. Pavārs strādāja Etiopijā, Kanādā, Zviedrijā, viņa dēls dr. Med. Andrejs Pavārs praktizē Rīgas 1. klīniskajā slimnīcā un ir ķirurģijas bloka vadītājs, pirms tam strādāja RMI Ķirurgisko slimību katedrā par vadītāju, bija republikas galvenais ķirurgs.

Daudzi LU MF studenti par ārstiem praktizēja un ārstniecībā karjeru veidoja mītnu zemēs. Tātad MF gūtās zināšanas un praktiskās iemaņas lieti noderēja arī citās valstīs, piemēram, Vācijā, Zviedrijā, ASV, Kanādā un citur.

LU doktorants, Fraternitas Metropolitanā filistrs VENTS MILTIŅŠ

NODERĪGA INFORMĀCIJA

Augstākās izglītības iespējas Zviedrijā

Pavasaris ir laiks, kad ne tikai topošie ģimnāziju, vidusskolu absolventi, bet arī daudzi jau strādājošie cilvēki apņemas iegūt augstāko izglītību. Viņi entuziastiski meklē informāciju par studiju programmām, apsver nākošo darba karjeras iespējas, nevar izlemt, kur studēt utt. Tāda situācija ir visās valstīs, ne tikai Latvijā, kur martā notiek izstāde "Skola 2001" un augstskolas rīko atvērto durvju dienas.

Tā kā astoņus gadus, laika posmā no 1993. līdz 2000. gada septembrim, esmu strādājusi Zviedrijā, Upsalas universitātes Farmācijas fakultātē kā vieszinātniece un piedalījusies arī izglītības darbā (trīs gadus vadīju 10 kredītpunktu elektīvos kursus molekulārajā farmakoloģijā), tad šajā rakstā gribētu pastāstīt par Zviedrijas izglītības sistēmu.

Zviedrijā ir apmēram deviņi miljoni iedzīvotāju, un tiem ir iespēja bez kāda vecuma ierobežojuma pēc vidējās izglītības iegūšanas studēt 147 augstākās izglītības iestādēs. Bez tām vēl ir Tautas augstskolas, kur tiek piedāvāti visdažādākie profesionālie un interešu kursi. Zviedrijā apmēram viens miljons ir uzņemto bēgļu no krīzes vietām dažādās pasaules malās un citu iebraucēju. Tiem tiek piedāvāta alternatīva - mācīties pieaugušo skolās (Komvux). Pēc šo skolu beigšanas, ja vēlas, var turpināt studijas augstskolās. Augstskolu Padome sadarībā ar Zviedrijas avīzēm Dagens Nyheter un Sydsvenska Dagbladet izdod avīzi "Augstskolu Gids", kas iznāk 500000 eksemplāros, papildu informācija ir atrodamā divās interneta lappusītēs: www.studera.nu un www.dn.se/hogskoleguiden. Regulāri tiek izdots augstskolu katalogs, bez rakstveida informācijas vēl ir vairā-

ki dežūrtelefoni, un ir radīta speciāla iestāde - Augstskolu servisa pārvalde (Verket for hogskoleservice), kura izsūta visu augstskolu programmas un pieteikuma veidlapas pēc pieprasījuma pa pastu. Rudens semestrim izvēlētajā augstskolā ir jāpierakstās līdz 15. aprīlim, izsūtot pa pastu aizpildītas pieteikuma veidlapas. Pieteikumā jānorāda vidējās izglītības programmas izpilde par vismaz 90% vai dokumenti par pieaugušo skolas (Komvux) beigšanu, vai dokumenti par iegūtu ģimnāzijas izglītību ārzemēs. Nenāk par ļaunu pievienot arī dokumentus par citu kursu, valodu, darba pieredzes esamību. Attiecīgās personas atbildi no augstskolas arī saņem pa pastu jūlija vidū, ja pieteikums bijis uz rudens semestri, vai decembra vidū, ja pieteikums ir bijis uz pavasara semestri. Atbildes vēstulē ir pateikts, vai persona ir uzņemta, vai uzņemta rezervē, vai izvītrota.

Reflektanti drīkst pierakstīties vienlaicīgi dažādās augstskolās un pat izvēlēties studēt atsevišķus kursus vienā vai otrā augstskolā. Visa studiju programma nav obligāti jāizpilda vienā augstskolā. Pēc šādas atbildes saņemšanas reflektantam ir jāapstiprina sava vēlēšanās reģistrēties noteiktā augstskolā. Apstiprināšanu izdara, ierakstot savu personīgo kodu, kas tiek piešķirts uzņemšanas vēstulē, attiecīgās augstskolas interneta lappusē vai ierunājot norādītā telefona automātiskajā ziņu uztvērējā. Apmēram vienu trešdaļu studentu augstskolas uzņem, vadoties pēc iesniegumiem, t. i., pēc ģimnāzijas sekmēm, trešdaļu pēc augstskolas pārbaudījuma testa un trešdaļu pēc intervijām vai citiem testiem, ko nosaka pati augstskola. Piemēram, Lundas universitātē, lai pieteiktos uz industrijas dizainera studiju programmu, ir jāizpilda patstāvīgs "mājas darbs"

un jāiesniedz līdz 15. aprīlim. Reflektanti, kam nav tik augsta ģimnāzijas līmeņa sekmju novērtējuma, ka viņi tiktu uzņemti bez pārbaudījuma, var kārtot augstskolas pārbaudījuma testu, cik reižu vien vēlas. Pie tam nokārtots pārbaudījums ir spēkā piecus gadus, un vērā tiek ņemts labākais rezultāts no atkārtotajiem. Tas nozīmē, ka pēc nokārtota uzņemšanas testa nav jāsteidzas tūlīt pat uzsākt studijas. Lai mācības uzsāktu pavasara semestrī, uz pārbaudījuma testu ir jāpiesakās līdz 15. septembrim un tests jānokārto līdz 27. oktobrim.

(Turpinājums sekos)

Dr. hab. biol., asoc. prof.
RUTA MUCENIECE,
LU Medicīnas fakultātes Farmācijas programmas direktore
e-pasts: rutam@latnet.lv

LU BIBLIOTĒKĀ

Tik dažādie grāmatu ceļi

Foto no I. VĒLIŅAS personiskā arhīva

Ilona Vēliņa Helsinku universitātes bibliotēkā

Mūsu Universitātes Bibliotēkas Pedagoģijas un psiholoģijas filiāle katru ienācēju sagaida ar tikai tai raksturīgo gaišo starojumu. Īpaši jauka ir neparasti īsā laikā no auditorijas par lasītavu pārtapusi telpa. Nu jau šķiet – tā te ir bijis vienmēr, taču bez fakultātes vadības atbalsta tas nebūtu iespējams. Šī ir viena no lielākajām LU Bibliotēkas filiālēm.

Bibliotēkai vēl jāpaplašinās Jau gadus desmit filiāli vada Ilona

Vēliņa. Pēc viņas domām, telpu noslodze ir pārlieku liela. Vajadzētu paplašināties. Noteikti jāveido daudz vairāk datorizētu darba vietu. Pagaidām tādas ir divas, drīz būs vēl divas, taču arī tad vajadzības netiks apmierinātas. Tikpat nepieciešama būtu īpaša lasītava pasniedzējiem.

Šovasar beidzot būs sagaidīts fakultātes ēku, arī bibliotēkas telpu remonts, kurš kaut nedaudz uzlabos darba apstākļus tiklab lasītājiem, kā darbiniekiem.

Jāseko izmaiņām studiju programmās, jo studenti allaž meklē visjaunāko literatūru. Un arī bibliotēkariem pašiem nemitīgi jānācās. Ilona Vēliņa apmeklējusi Bibliotēkārū tālākizglītības centra nodarbības, par kurām pēc tam stāstījusi kolēģēm: Lekcijas "Bibliotēkas telpa no esošā līdz iespējamajam", "Kas jāzina bibliotēkas vadītājam", "Kas jāzina bibliotēkas modernizāciju vai pārbūvi" vadīja "Arhitekta L. Šmita darbnīcas" speciālisti, kuri ir vieni no retajiem zinātniekiem par bibliotēku telpu un ēku iekārtojumu.

Citreiz Ilona Tālākizglītības centrā piedalījās nodarbībā "Mācīties vadīt". To vadīja Djūka universitātes (ASV) sabiedrisko attiecību speciālists Džons Lubans.

Ilonas kolēģe Inga Bindre teju teju beigs studijas bibliotēku zinātnes un informācijas specialitātē, bet Aija Melece uzsākusi mācības Pieaugušo pedagoģiskās izglītības centrā.

Daudz grāmatu ziedotāju

Ir daudz atsaucīgu bibliofilu, ar kuru atbalstu bibliotēkā nonāk vērtīgas grāmatas. Ziedo gan privātpersonas, gan organizācijas. Piemēram, viens no lielākajiem labvēļiem ir Sorosa fonds Latvija. Iedibinājusies tradīcija, ka pasniedzēji dāvā savas publikācijas bibliotēkai, un tas ir nopietns gūvums, jo fakultātes mācībspēki publicējas daudz, īpaši pēdējos gados. No fakultātes docētājiem – individuāliem ziedotājiem – īpaši jāmin asociētā profesore Dainuvīte Blūma, asociētais profesors Oskars Zīds, nelaiķis profesors Aldonis Builis un citi.

Par lielu ieguvumu fakultātes bibliotēka uzskata ar pasniedzējas Maijas Arājas palīdzību iegūto "Krišjāņa Barona "Latvju dainu" substantīvu rādītāju". Tas ir lielākais pēdējā laika piensūms bibliotēkai.

Ir mācībspēki, kuri saskaņā ar savu pēdējo grību novēl savus grāmatu krājumus fakultātes bibliotēkai. Tā, piemēram, ir saņemta profesora Bērziņa kolekcija. Katalogā, arī elektroniskajā, cerams, tiks atspoguļots pasniedzējas Elfrīdas Šmites unikālais dāvinājums. Šajā kolekcijā ir grāmatas – pat vienīgie eksemplāri visā Baltijā.

Vien sapnī nav nosapņots

Grāmatas ceļi mēdz būt tik pārsteidzoši, stāstīja Ilona. Ja nu vienīgi sapnī nevienu no tiem neesot nosapņojis. Viena no viņas ikdienas darba daļām ir sekot publikācijām presē, lai zinātu, kādas grāmatas ir izdotas un

kā tās novērtētas recenzijās. Žēl, ka pārstājis iznākt "Grāmatu apskats", kurš bibliotēkariem palīdzēja orientēties literatūras plūsmā. Toties pēdējā laikā daudz noderīgas informācijas var atrast internetā.

Daudzas vajadzīgas grāmatas kļuvas par retumiem. Labi, ja kāds eksemplārs nonācis studenta vai pa-

tās var pasūtīt lasītāji, kā grāmatas atspoguļotas katalogos.

Ilona domā, ka ciešākai vajadzētu kļūt sadarbībai ar studentu pašpārvaldi. Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē iznāk studentu avīze, tur varētu publicēt materiālus arī par jauniem bibliotēkai.

Vērtīgi pieredzes graudi uzkrāti,

Foto no I. VĒLIŅAS personiskā arhīva

Pedagoģijas un psiholoģijas filiāles lasītava - isā laikā izveidota no auditorijas par lasītavu

sniedzēja rīcībā – var kādu īpaši svarīgu nodaļu nokopēt.

Domājot, cik interesanta ir grāmatniecība, Ilonai Vēliņai radusies ideja izveidot izstādi "Grāmatas ceļš līdz lasītājam". Lai grāmatu draugi labāk izzina bibliotēkas "virtuvi": caur kādām nodaļām iziet grāmatas, līdz

aplūkojot Igaunijas, Lietuvas, Somijas bibliotēkas. Viss citviet ieraudzītais jāliek aiz auss, bet jāveido pašiem savs. Ilona Vēliņa saka paldies par atbalstu fakultātes vadībai un darbiniekiem, kā arī visam bibliotēkas kolektīvam.

Rektora Felsberga mazbērni LU Bibliotēkā

Latvijas Universitātes Bibliotēkā viesojās mūsu Alma mater kādreizējā rektora Ernesta Felsberga mazbērni. Šis dzimtas piederīgie, kā daudzi latvieši, ir izkaisīti pasaulē, un pirmo reizi tikās tikai tagad. Viņus vieno radniecība ar unikālu, Latvijas kultūrvēsturē ievērojamu personību.

Ernests Felsbergs pirmo zinātnisko grādu ieguva Tērbatas universitātē. Jau 1920. gadā viņu uzaicināja jaundibinātajā Latvijas Universitātē par pagaidu rektoru, bet divus gadus vēlāk ievēlēja par rektoru.

Ernests Felsbergs daudz paveica, lai paaugstinātu Universitātes akadēmisko līmeni un tās atpazīstamību rietumu pasaulē. Parāleli rektora amatam Ernests Felsbergs visu laiku bija Filoloģijas un filozofijas fakultātes docētājs. Viņa mūža lolojums ir mākslas un klasiskās filoloģijas grāmatu kolekcija, kura nu atrodas Latvijas Universitātes Bibliotēkā.

Tikšanās reizē kļāt bija Ernesta Felsberga meitas Lūcijas bērni Baiba Bērziņa no Austrālijas pilsētas Sid-

nejas un Guntis Bērziņš, kurš jau kopš 1993. gada dzīvo un strādā Latvijā, bet pirms tam dzīvoja Anglijā un Austrālijā, Ernesta Felsberga jaunākā dēla Aleksandra meita Helēna Felsberga-Rogosz, kura dzīvo Polijā, netālu no Vroclavas. Jāpiebilst, ka Ernesta Felsberga vecākais dēls Alberts jau aizsaulē, bet Alberta dēli mīt tepat Latvijā.

Helēnas kundze, protams, zinājusi par savu vectēvu, taču tikai 1996. gadā pirmo reizi ieradusies mūsu valstī, iepazīnusi arī Universitātes muzeju. Viņai tā bijusi jaunatklāsme – Polijā diemžēl grāmatu par Latviju ir maz, nepietiek arī cita veida informācijas. Liktenim labpatika Ernesta Felsberga mazmeitu savest kopā ar mūsu Universitātes muzeja darbinieci Irēnu Ondzuli, un, uzzinājusi no Ondzules kundzes telefona numurus, Helēna Felsberga sāka meklēt savus līdz tam nepazīstamos radus. Tikšanās, kuru viņa bija gaidījusi tik ilgi, izvērtās neaizmirstama, emocionāla.

Savukārt Baibas kundze, mērojot tālo ceļu no Austrālijas, lolojusi arī kādu pavisam praktisku mērķi. Viņa

– arhivāre – atbraukusi uz savu senču zemi, lai sagatavotu mātes – rakstnieces Lūcijas Bērziņas-Felsbergas arhīvu nodošanai Raiņa Literatūras un mākslas muzejam. Lūcija Bērziņa-Felsberga kā rosīga rakstniece un sabiedriska darbiniece trimdā kļuva pazīstama ar romāniem un atmiņu stāstiem. Viņas darbi atrodas arī Universitātes Bibliotēkas fondos.

Iepazīstot Latvijas Universitātes Bibliotēku, viesi bija patīkami pārsteigti, ka tās Reto grāmatu nodaļā rūpīgi savākti viss, kas saistīts ar rektoru, veidojot atsevišķu fondu, kurā vairāk kā 1000 grāmatu un citu materiālu. Ļoti daudzas no tām ir ar Ernesta Felsberga autogrāfiem un ekslibriem. Visi izdevumi ievadīti Universitātes Bibliotēkas elektroniskajā katalogā un caur INTERNET skatāmi no jebkuras vietas pasaulē. Izsmēloši par Ernestu Felsbergu un viņa grāmatu kolekciju stāstīja Reto grāmatu nodaļas vadītāja Vera Markvarte un nodaļas bibliogrāfe Laima Laroze. Viesi izteica pateicību apbrīnu un gandarījumu par viņu paveikto, solīja papildināt fonda

kolekciju.

Kā atzina viesi, no vecākiem dzirdētais atdzīvojos, papildinājos, radot spilgtu priekšstatu par cilvēku, kura dzīve pilnībā bija veltīta zinātnei un mākslai. Vectēvs, sacīja Baiba Bērziņa, tēlojas kā lepns latvietis, piebaldzēns. Mazbērniem tā bija lieliska iespēja redzēt, kā Latvijā godā viņu vectēvu, aplūkot Ernesta Felsberga fondu. Ko vērtā ir iespēja patu-

rēt rokās Ernesta Felsberga mākslas grāmatas.

Viesi redzēja, ka Latvijas Universitātes Bibliotēkai ir grūtības ar telpām, taču arī šaurībā savāktas un saglabātas milzu vērtības. Imponēja mīlestība, ar kādu veikts darbs tautas kultūras vārdā.

Rubriku sagatavoja VIJA APINĪTE

TAS VAR JŪS INTERESĒT

Par Baltijas jūras valstu padomes Komisāres stažieru programmu

Ir iespēja piedalīties Baltijas jūras valstu padomes Komisāres izsludinātajā stažieru programmā. Stažieru uzdevums būs iesaistīšanās BJVP Komisāres darbā: datu vākšana par dalībvalstīm, tikšanās, sanāksmju un referātu sagatavošana.

Baltijas jūras valstu padomes stažieru programmā aicināti pieteikties juridiskās vai politiskās zinātnes maģistra programmu studenti, kuriem ir pētniecības darba un rakstīšanas pieredze, akadēmiskie pamati un kuras interesē Baltijas jūras valstu po-

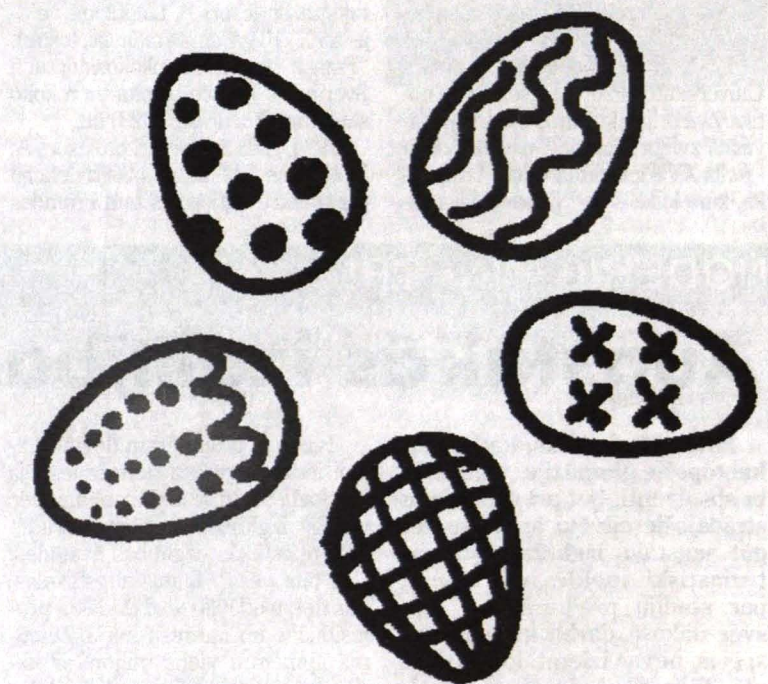
litika.

Stažieru programma ir paredzēta pusgadam, sākot no 1. augusta vai 1. februāra. Interesentiem stažēšanās uzsākt 2001. gada 1. augustā, pieteikšanās dokumenti jāiesniedz līdz 2001. gada 30. aprīlim plkst. 12.00 Eiropafakultātes Rīgas centrā Raiņa bulvārī 19, 101. telpā. Pieteikumā: pieteikuma vēstule; dzīves un darba gājuma aprasts (CV); atzīmju izraksts (apstiprināts, angļiski); divas rekomendācijas vēstules un jaunākā fotogrāfija dokumentiem. Dokumenti uz Baltijas jūras valstu padomi no-

Eiropafakultātes Rīgas centra jāizsūta līdz 1. maijam.

Sīkāka informācija atrodama Eiropafakultātes mājas lapā www.eurofaculty.lv vai Eiropafakultātes Rīgas centrā Raiņa bulv. 19, 101. telpā.

BIRUTA SLOKA,
Eiropafakultātes Rīgas centra vadītāja
7034377, 9244966
biruta@eurofaculty.lv

Dzimtes studiju centrs organizē vasaras skolu angļu valodā "Vīriši un vīrišķības" (Men and Masculinities). Skola paredzēta sociālo un humanitāro zinātņu doktorantūras studentiem (-tiem), kā arī universitāšu pasniedzējiem (-jiem) un pētniecēm (-kiem) no Austrum- un Centrālās Eiropas. Vasaras skolas mērķis ir veicināt dzimtes, vīriešu un vīrišķības studiju attīstību.

Tēmas: vīrišķības studijas nacionālā un starptautiskā perspektīvā,

vīrišķības un globalizācija, vīrišķību politika; vīrišķību konstruēšana un reprezentācija medijos u. c.

Tuvāka informācija un pieteikumu veidlapas LU Dzimtes studiju centrā Raiņa bulvārī 19, 133. telpā, tālr: 7034327.

Darba laiki: otrdien: plkst. 13.00 – 15.00;

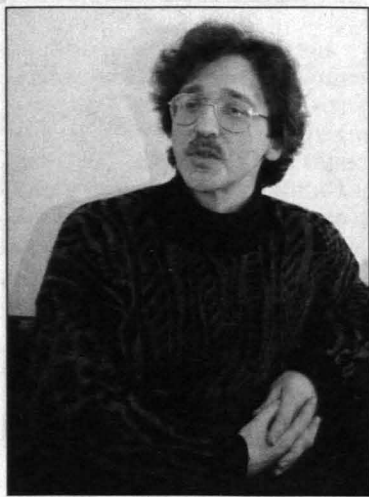
trešdien: plkst. 18.00 – 20.00;

ceturtdien: plkst. 14.00 – 17.00.

Pieteikumu iesniegšanas termiņš: 2001. gada 15. aprīlis.

KULTŪRA

Atrast patiesību par sevi

Studentu teātris Universitātē ir jau 55. sezonu – tie ir studenti, kas līdztekus mācībām pilnveido sevi un sniedz iespēju citiem baudīt vienu no senākajām mākslām. Cik daudz par to zinām? Saruna ar teātra režisoru VISVALDI KLINTSONU par teātri un dzīvi.

- Kad bija Studentu teātra aizsākums?

- Studentu teātris aizsākās 1946. gadā, šī ir 55. sezona. Pirmā režisore bija Elvīra Elksne, teātri vadījuši arī Nora Katlape, Imants Adermanis, Ārijs Geikins. Sākumā teātra nosaukums bija Universitātes Drāmas ansamblis. Kad Ansis Rūtentāls sāka strādāt ar studentiem kustību grupā un paralēli notika dramaturģijas iestudējumi, izveidojās tagad zināmais Studentu teātris.

- Studentu teātrim noteikti ir visciešākā saistība ar Universitāti studējošajiem...

- Manā režisora darbības laikā tas noteikti ir bijis konsekvents Universitātes studentu ansamblis. Protams, mēs neraidām prom nevienu talantīgu cilvēku, arī ja viņš jau būtu beidzis maģistrantūru.

- Kad jūs kļūvat par režisoru?

- Atnācu uz Studentu teātri 1978. gadā un 1993. gadā pārņēmu tā vadību pēc Ārija Geikina. Viņš un Ansis Rūtentāls bija mani skolotāji, cilvēki, no kuriem es mācījos. Ja būtu tāda iespēja, vēlētos darīt tikai šo darbu – būt režisors.

- Kādas īpašības nepieciešamas talantīgam režisoram?

- Komponenti var būt dažādi, un katrs režisors strādā citādāk. Galvenais, lai ar izrādi viņš vēlētos kaut ko pateikt. Tad arī panēmienus, kā to panākt, varēs piemeklēt. Tā ir arī interesanta spēle – sameklēt dramaturģijā visu, kas tajā paslēpts. Reizēm aktieri pirmajā lasījumā "gariem gūņiem" iepazīstas ar ma-

teriālu, sākumā ne vienmēr ir viegli to uztvert. Vēlāk pašiem ir prieks, ka izdodas interesanta izrāde. Materiālu var ļoti spēcīgi interpretēt, un tas būtiski atkarīgs no tā, kāds ir režisora skatījums uz dzīvi. Vienu un to pašu materiālu var interpretēt pat diametrāli pretēji.

- Vai jums ir sava īpaša metode, kā veidojat izrādes?

- Es nekad īpaši neironizēju, bet izrādēs skatītāji smejas... Nopietnas lietas mēģinu pasniegt caur komisko. Parasti par kādu noteiktu cilvēka tipu izveidojies stereotips. Es mēģinu atrast cēloņus, kādēļ viņš ir tāds vai citādāks, un atklājas interesanta sabiedrības, vides ietekme uz raksturu, rīcību. Mēs visi esam kaut kādu apstākļu rezultāts.

Es vēlos runāt arī par to, par ko citi klusē.

- Kas šobrīd aktuāls Studentu teātra darbībā?

- Nesens notikums bija piedalīšanās starptautiskajā konferencē "Norvēģu dramaturģija un tās interpretācija Baltijas valstīs". Tajā mēs rādījām daļu no Aleksandra Johana Stendera lugas "Žūpu Bērtulis", Ludviga Holberga lugas "Kalnu Jete" lokalizāciju. Ludvigs Holbergs ir norvēģu izcelsmes daņu rakstnieks, kurš dzīvojis XVIII gadsimtā. Dānijā viņš bijis pamatlicējs daudzām zinātņu jomām, sarakstījis lugas vienam no pirmajiem daņu teātriem. Stendera adaptētais "Žūpu Bērtulis" ir pirmā luga, kas nospēlēta profesionālajā latviešu teātrī. Tā ir "lustes spēle" par zemnieku, kurš tapa pārvērsts par kungu. Kad izlasīju šo lugu, biju patīkami pārsteigts, cik tā ir mūsdienu, interesanta, saturīga.

Izrāde pilnībā vēl nav gatava, mēs parādījām daļu no tās, un šķiet, ka izdevās labi. Pati konference notika Reiterņa namā, skatītāju vidū bija daudz Universitātes pasniedzēju, studentu.

- Vai ir bijuši kādi individuāli panākumi?

- Latvijas amatiereteātru konkursā gada izrāde "2000" ar īpašu balvu tika atzīmēts LU Studentu teātra amatiera Dzintara Vitoliņa veikums Ventas Vīgantes lugas "Palmas zaļo vienmēr" iestudējumā.

- Kādu skatītāju jūs gaidāt?

- Izrādes liecina par to, ka atnāc tieši tāds skatītājs, kādu mēs gaidām. Viņi skatās ar interesi, un nav manīts, ka kāds snaustu izrādes laikā. Mūsu skatītājs mani pilnībā apmierina. Tas lielākoties ir students, jauns cilvēks, tomēr uz mūsu izrādēm nāk arī vecākās paaudzes pārstāvji.

Lai uzņemtu skatītāju, ir jābūt vietai – tā ir lielākā problēma. Kad

ieeju Viļņas universitātē, pirmais, ko ievēroju, ir uzraksts uz plāksnes "Teātris"... Mūsu Universitātē teātris ir bezmaz vai pagrīdē. Domāju, ka teātris ir lieta, no kā nebūtu jākaujas.

Izrādes veidošanā nozīmīga ir vide un atmosfēra, iespēja patstāvīgam mēģinājuma darbam. Šobrīd mums ir iespēja mēģinājumiem izmantot telpu Raiņa bulvārī 19, taču patiesībā telpa mums nav garantēta, tas ir pagaidām. Iespēja izmantot šo telpu ir ļoti nozīmīga teātra attīstībā; zaudējot to, kustība uz priekšu tika apturēta.

Teātri ir jāiegulda, vismaz attieksmes līmenī. Mūsu vēlēšanās ir vienkārša – daudz un labi strādāt, bet...

Nesens pasniedzēji noskatījās "Žūpu Bērtuli" un bija priecīgi pārsteigti, ka Universitātē ir savs teātris. Izrādās, ka viņi par to neko nebiļā dzirdējuši, lai gan Universitātē tas ir jau 55 gadus. Protams, lai zinātu, ir pietiekami bieži jāspēlē izrādes, bet tas ir milzīgs darbs, un izrādi nevar sagatavot ik mēnesi. Vairāk kādam ir iespāids, ka tas ir viegli, bet tā nav – mēģinājumā jāsaprotas dažādiem raksturiem, jāizveido kaut kas viens. Parasti sezonas laikā iestudējam vienu izrādi. Protams, mēģinājums mēs ņemam talkā svētdienas, bet es nevaru prasīt no studentiem, lai viņi katru svētdienu ir mēģinājumā.

- Vai jums ir konkurss, uzņemot jaunus aktierus?

- Konkurss ir ar vienu nolūku – iegūt pirmo iespaidu par šo cilvēku, par viņa aktieriskajām spējām. Vēlāk konkursu veic pati dzīve, beigās paliek tas, kam bija jāpaliek.

- Vai aktiera amatu var iemācīt?

- Var. Talants ir jebkuram, vajadzīga vēlēšanās spēlēt. Kad cilvēks atklāj, ka viņš to nevēlas, nekāds talants nelīdzēs. Protams, ir talanti, kas izpaužas uzreiz. Citam rezultāti nāk vieglāk, citam – grūtāk. Tam, kam grūtāk, vienkārši būtu vairāk jāstrādā.

- Vai jūsu izglītība ietver arī kādu "režisoru skolu"?

- Mana režisoru skola līdz šim bijusi Studentu teātris. Domāju, ka zināšanu līmenis, ko var apgūt piecpadsmit gados Studentu teātrī, ne ar ko neatšķiras no četriem gadiem Teātra fakultātē.

Šobrīd mācos Mihaila Gruzdova režijas meistardarbnīcā, tajā darbs rit kopā ar teātra zinībās augsti izglīotiem cilvēkiem. Gruzdovs ir ļoti interesanta personība, šogad viņš ieguva labākās izrādes balvu.

- Vai pats apmeklējat teātrus Latvijā? Vai ir kāds, ko vēlētos

LU Studentu teātris pēc "Žūpu Bērtuļa" pirmizrādes Reiterņa namā

izcelt?

- Jā, tas ir Jaunais Rīgas teātris. Un arī atsevišķas izrādes Dailes un divas – Nacionālajā teātrī...

- Daļa publikas mēdz noliegt visu jauno. Vai tas nav gara vecišķuma rādītājs?

- Gan starp vecākās paaudzes pārstāvjiem, gan skolas vecuma bērniem esmu sastapis absolūtu izpratnes trūkumu, aizspriedumainu attieksmi pret visu jauno, konkrēti – izrādēm Jaunajā teātrī. Skatoties izrādi "Skroderdienas Silmačos", reakcija bija lecīga, varbūt pat agresīva, jo viņi to neizprata. Šī izpratne ir atkarīga no cilvēka iekšējās izglītības. Reizēm attieksme saistīta ar ģimenes tradīcijām.

Cilvēki maz iet uz klasiskās mūzikas koncertiem, gleznu izstādēm. Tieši tāpat ir ar teātri. Ja cilvēks, atnākot uz izstādi, neierauga tur skaidri saredzamu vāzi ar ziediem vai atpazīstama cilvēka portretu, tad neredzi reakcija ir sašutums un neapmierinātība. Tas nozīmē, ka viņš nezina savādākas izpausmes formas. Ģeniāli man liekas Staņislavska vārdi, ka visi stili ir notikuma pārdzīvošana forma.

Jaunajā teātrī izrāde var būt arī kā rotaļa, atrakcija. Nevajadzētu agresīvi izturēties pret citu, negaidītu interpretāciju pretstatā līdz šim pierastajam. Agresīvā reakcijā reizēm var just pārprastu cieņu pret kaut kādām tradīcijām.

Man pašam savādāka, atšķirīgais šķiet ļoti interesants. Mēs daudz iegūtu, ja spētu paraudzīties uz notiekošo no dažādiem skatu punktiem. Nepieciešama izvēles iespēja jebkuras parādības vērtējumā. Sekspīrs interpretēts tik daudz veidos, bet vai tad Blaumanis ir mazāk ģeniāls?

- Kas, jūsuprāt, ir teātris?

- Gribētu pateikt, kas ir māksla – tā ir dvēseles higiēna, kas nepieciešama visur, arī Universitātē. Diemžēl māksla mūsdienās nedaudz pamesta novārtā. Ideālā gadījumā teātris ir – atrast patiesību par sevi. Atrast atbildi uz jautājumu, kāpēc cilvēks ir tāds, atrast savu attieksmi un parādīt to citiem. Ja tas izdodas, to uztvers arī skatītājs.

- Tomēr māksla var būt arī destruktīva...

- Jā, tas ir tāpat kā medicīnā – tu vari lietot zāles, lai stabilizētu veselību, bet vari arī tās lietot, lai iegūtu īpašas sajūtas. Tas, kuram rūp tikai pēdējais, neuztraucas par to, ka sašķobās veselība.

Vienmēr ir pastāvējis jautājums par laimi, par šo sajūtu, pēc kā cilvēks tā tiecas. Iespējams, ka spēja sevi radīt laimes sajūtu būtu jātrenē. Būtu labi, ja to prastu aktieris.

- Teātris ir viena no senākajām mākslām.

- Teātris ir sens, bet laika gaitā tas ir ļoti mainījies. Vairāk tas izrādes, kas pašlaik tiek spēlētas un mums šķiet ļoti konservatīvas, pirms pārsimts gadiem neviens nesaprastu un uzskatītu par avangardu. Lai gan mantojumā mums ir ļoti senas lugas, pat no sengrieķu laikiem, tomēr nav īsta priekšstata, kāda izrāde "izskatījās" tajos laikos. Dramaturģija ir ārkārtīgi interpretējama.

- Kad gaidāma Studentu teātra nākamā izrāde?

- Aprīļa beigās Jelgavā, teātra festivāla laikā, un pirms tam vēl nospēlēsim izrādi Filoloģijas fakultātē.

Studentu teātris šobrīd ir vislabākajā formā, esmu apmierināts ar tā iekšējo dzīvi un savstarpējām attiecībām. Katrs nākamais gads tam nes jaunu attīstības pakāpi.

ANDA LASE

Vai svētki vienmēr ir svētki?

Ziemassvētki, Jaunais gads, Valentīndiena, Lieldienas un vēl, un vēl... Cauru gadu mēs atzīmējam visdažādākos svētkus, un, gribi vai nē, tie ir jāsvin. Ir jāsmaida, jābūt pacīlātam un laimīgam. Bet vai vienmēr ir iespējams sekot stereotipiem un svinēt tikai tāpēc, ka tā ir pieņemts un tā dara visi? Ja nu nav ne mazākās vēlēšanās izjust prieku, jo sirdi ir skumjas?

Gatavojoties svētkiem, katrs lolo savus sapņus un cerības. Ja tie nepiepildās, rodas vilšanās – bijām gaidījuši ko citu un nespējam izbaudīt reālo situāciju. Es gaidīju, pūlējos, gatavojos, klāju galdū, meklēju īpašu mūziku, saliku sveces, bet mans draugs bija izdomājies, ka jāiet vērtīties pirmajā sniegā. Ja spētu iekšēji pieņemt šādu pavērsienu, tas kļūtu par brīnišķīgu piedzīvojumu. Bet man bija pavisam cits tik-

šanās scenārijs, un es nespēju no tā atkāpties.

Nereti svētki tiek plānoti kā problēmu atrisinājums – mīlma, personiska rakstura emocionālo nesaskaņu vai biznesa lietu izlīdzināšanai. Ja problēmu izdodas atrisināt, ir labi, ja ne – atkal mūs sagaida vilšanās.

Viesību rīkošana rada emocionālu spriedzi. Vārgāka nervu sistēma var pat pārdegt. Visu laiku uztraucamies par viesu omulību, tāpēc pašiem priecāties vienkārši neatliek laika. Reizēm, lai viesības būtu patiesi izdevušās, esam jāvušies tērēšanās priekam, kas arī rada zināmu spriedzi, domājot par rītdienu.

Kad viesi ir aizbraukuši un droši vien atpūšas, pie netīro trauku kaudzes izanalizējot visu, kas šajā vakarā ir noticis, secinām, ka nekā laba jau tur nebija – piecēdās, piedzērās, iztarkšķējās... Kļūst žēl sevis, iztērētā laika. Un rodas secinājums – nekad

neko tādu vairs nedarīšu!

Jo plašāks ir svētkos aicināto cilvēku loks, jo lielāka ir iespēja vilties. Bet var jau rīkot svētkus tieši sev. Ar iedegtu sveci, grāmatām, patīkamu mūziku, domām un atmiņām... Nāk apjaušana, ka tomēr ir bijis skaisti. Kaut vai tik, cik bija.

Ir iespējams svinēt intīmus svētkus divatā. Var parūpēties par nelielu cienastu, bet var nebūt pat tā. Galvenais – vēlēties iepriecināt otru un būt laimīgiem kopā šajā vakarā.

Garīgi tuvi cilvēki pulcējas draugu lokā. Šādi svētki pieļauj visdažādāko emociju gammu – no neierobežotas jautrības līdz pat meditatīvām pārdomām. Starp šādiem cilvēkiem mēdz valdīt tik laba gaisotne, kāda ne vienmēr valda starp radniekiem.

Savukārt ģimenes lokā, kur pulcējas pat triju paaudžu cilvēki, valda pavisam cita gaisotne. Te nevar neievērot tradīcijas, necienīt vecāko pa-

audzi, kas dažkārt nonāk pretrunā ar pādsmitnieku interesēm...

Svētki depresiju nerada. To rada ilgstoša psihotraumējoša gaisotne: sarežģījumi ģimenē (attiecas starp laulātajiem, ar bērniem, vecākiem, draugiem), tuva cilvēka slimība vai zaudējums, atļaišana no darba. Šādas krīzes var ilgt pat gadiem, līdz rada neirotikus traucējumus, vēlāk arī depresiju – nospiestu, drūmu garastāvokli, kas jau jāuztver kā diagnoze. Ja cilvēks ir tendēts uz depresiju, svētki viņam var atgādāt kādu nozīmīgu, sāpīgu pārdzīvojumu. Viņš jūtas nelaimīgs un nesaprasts, priecāšanās šķiet nevieta. Bieži vien neapzināti tāds cilvēks cenšas sabojāt svētkus arī citiem. Tā var izskaidrot pēkšņās galvassāpju un sliktas pašsajūtas lēkmes, kas nelielā sabiedrībā mēdz piemeklēt sievietes un ko pavada aicinājumi steigšus doties mājup, jo šeit taču ir tik garlaicīgi, nekā nenotiek, visi ir piedzērušies.

Savā ziņā tā ir manipulēšana ar citiem, kas rodas tāpēc, ka svētku dalībnieku grupā nav iespējams nospēlēt savu ierasto, piemēram, līdera lomu, jo to jau ir ieņēmis kāds cits.

Ja dzīvē ir bijusi situācija, kad veselības stāvokļa dēļ nācies atrasties izolētā pasaulē ar mazu cerību no tās izkļūt, atgriežoties spēj sajūsmīnāt viss. Visikdienišķākās lietas.

Jebkuri svētki ir kā atskaites punkts, kas rosina pārdomāt dzīvi – gan labo, gan sliktu, kas tajā bijis. Tāpēc tajos ir vieta arī skumjām. No tām nevajag baidīties, bet gan atzīt. Kad mums sāp, tam ir grūti noticēt, bet – sāpēs arī ir skaistums. Daudz traģiskāks nekā zaudējuma sāpes, mīlestības sāpes, vilšanās sāpes ir emocionāls vakuums. Kad esi kā sasilis ūdens – bez krāsas un smaržas...

LINDA KALNIŅA

VESELĪBA

Esiet veseli!

Ingūna Kārklīņa

Šāds vēlējums der ikvienam cilvēkam. Lai tas piepildītos, arī mums pašiem jāpiedomā, ko darām, ko ēdam un kā dzīvojam. Tādēļ šajā reizē piedāvājam speciālistu ginekologu – REGĪNAS STRAUTMANES un INGŪNAS KĀRKLĪNAS padomus. Viņas abas sastopamas Ģimenes veselības centrā Rīgā, Grēcinieku ielā 34, 306. kab., kur daktere R. Strautmanei ir privātprakse.

Šajā centrā iespējama ginekoloģisko slimību izmeklēšana, konsultācijas par kontracepcijas izvēli, kā arī neauglības problēmu risināšana un grūtnieču aprūpe.

Risinām problēmas, kuras

saistītas ar ģimenes veselību

Svarīgi, lai ģimene būtu vesela. Mūsu uzdevums ir palīdzēt, lai šī veselība saglabājas.

Diemžēl veselība tām jaunajām studentēm, kuras nāk pie mums, ir diezgan viduvēja. Galvenokārt ar to domāju reprodaktīvo veselību.

Svarīgi, lai pēc izglītības iegūšanas, kad cilvēks iekārtojies dzīvē, viņš varētu radīt pilnvērtīgus, veselus bērnus. Lai viņi piedzimtu veseli, ir vairākas lietas, par ko jādomā jau iepriekš, citādi pēc tam būs dārgi jāsamaksā.

Dzīvojot dzimumdzīvi, nereti jaunieši nedomājot maina partnerus

Par to vēlāk var ārkārtīgi smagi samaksāt, jo katrs jauns partneris, kurš nav pazīstams, var inficēt ar seksuāli transmisīvajām infekcijām. Pirmajā vai atkārtotā kontaktā sievietes vai vīrieši inficējas. Pēc tam rodas sekas – dažādi iekaisumi, bet smagākais no visa – neauglība.

Moderni ir lietot hormonālo kontracepciju

Daudzām jaunām sievietēm jau sākotnēji menstruālais cikls ir bijis neregulārs, ar traucējumiem. Lietojot hormonālos preparātus, tas it kā noregulējas. Taču, kad sieviete vēlas dzemdēt bērniņu, izrādās, ka normāls menstruālais cikls ir uzturēts tikai ar medikamentiem. Šo traucējumu ārstēšanai vai pārbaudēm pēc

tam ir jātērē daudz laika. Līdz ar to mēs parasti iesakām lietot kontracepciju, ja nav bijuši bērniņi, ne ilgāk par gadu, pat ar pārtraukumiem. Lai pārbaudot mēs zinām, kāds ir īstais bioloģiskais ritms.

Psiholoģiskā slodze ir liela, uzturs – nabadzīgs

Līdz ar to ārkārtīgi cieš imūnsistēma. Īpaši, ja lieto modernos uztur līdzekļus – čipsus, koka-kolu. Nemaz nerunājot par alkoholu, nikotīnu. Ja imūnsistēma ir novājināta, zūd organisma pretestība dažādām infekcijām. Apkārt ir ļoti daudz mikrobu, piemēram, tuberkulozes nūjiņu utt. Infekcijas nonāk mūsu organismā, taču tas ir spēcīgs un šos mikrobus iznīcina, tie neizraisa saslimšanu. Taču, ja organisms ir novājināts ar sliktu uzturu un stresiem, ir lielas iespējas saslimt. Tādēļ ļoti svarīgs ir sveigais gaiss, veselīgs uzturs.

Jaunām meitenēm jādomā par savu kaulu sistēmu

Moderni ir runāt par osteoporozi. Pamatu, lai kauli būtu stipri, mēs ieliekam jaunībā un bērnībā. Ja esam lietojuši pilnvērtīgu uzturu, daudz piena produktu, biezpienu, mūsu kauli tiek piesātināti ar pietiekošu daudzumu kalcija. Līdz 35 gadiem organismā mēs visu uzkrājam, bet pēc šī vecuma kaulos kalcijs vairs neuzkrājas. Ja uzturs ir nepilnvērtīgs, tas izdalās. Jāņem vērā arī klimaktērisks periods, kas nāk pēc 45 gadiem,

un tad, iespējams, sāk veidoties diezgan pasmaga osteoporoze. Pilnvērtīgam uzturam ir ļoti liela nozīme.

Ja sāk bojāties zobi, papildus uzturam būtu jālieto kalcija preparāti. Arī tad, ja ir grūtniecība, noteikti papildus jālieto kalcijs. Bērniņš, veidojot savu kaulu sistēmu, paņem no mātes organisma visu, kas viņam nepieciešams. Ja jaunā māmiņa nav lietojusi kalcija preparātus, viņai kļūst trausli kauli. Laktācijas periodā, bērnu barojot ar pienu, no māmiņas organisma izdalās kalcijs. Tādēļ sievietei tas ir jālieto papildus.

Arī vīriešiem ir jādomā par savu veselību

Pie mums nāk ļoti daudz vīriešu ar neauglības problēmām. Tās izraisa nikotīna lietošana, surogātalkohols, somu pirts, kā arī ciešu džinsu valkāšana.

Uz spermatoģenēzi ļoti negatīvi iedarbojas arī nepārdomāta moderno antibiotiku lietošana. Tātad reprodaktīvā veselība ir atkarīga no daudziem faktoriem.

Ir daudz vīriešu, kuri beiguši augstskolas, ļoti labi situēti, nodibinājuši ģimenes. Gadu, divus, trīs grūtniecība nav iestājusies, un šīs jaunās ģimenes nāk pie mums pēc palīdzības.

Mūsu centrā strādā dažādi speciālisti

Imūnsistēma ir ārkārtīgi svarīga, tādēļ pie mums strādā arī imunologs.

Regina Strautmane

Ņemot vērā to, ka ļoti daudzi produkti satur ķīmiju, cilvēki kļūst stipri alergizēti. Pie mums ir arī alergologs. Jaunām sievietēm ir dažādas krūtis slimības. Tādēļ centrā pieejama onkologa palīdzība. Mums ir arī seksopatologs, psihoterapeits. Ņemam uzskaitē grūtnieces.

Atlaides cenu ziņā ir tiem, kuri lasa žurnālu "Ieva", arī dienas nodaļas studentiem, uzrādot studenta apliecību.

Centrā gaidām gan tos, kuriem ir vajadzīga palīdzība, gan tos, kuriem nepieciešamas konsultācijas. Ja ir kādi jautājumi, labprāt atbildēsim arī pa tālruni: 7-224581. Zvaniet! Mēs vēlamies jums palīdzēt!

MĀRA SADOVSKA

SPORTS

"Jampadraci 2001" sporto LU darbinieki

Foto no "US" arhīva

17. martā Ventspils Olimpiskajā centrā notika "Jampadraci 2001", pasākums Latvijas augstskolu mācībspēkiem un darbiniekiem. Šis sporta pasākums tiek organizēts katru gadu (pagājušogad notika Jelgavā), un tā mērķis ir popularizēt sportu augstskolu mācībspēku un darbinieku vidū, nodibināt kontaktus un draudzīgas attiecības starp Latvijas augstskolām. Šogad "Jampadraci" organizēt uzņemas Ventspils augstskola, bet sacensību galvenais tiesnesis bija pats Maskavas Olimpiādes čempions šķēpa mešanā Dainis Kūla. Kopā piedalījās pavisam 15 augstskolas, to vidū arī LU.

Lai arī cik precīza basketbola sada un trīspunktu metienos bija mūsu komanda - Mārtiņš Zībarts, Mārtiņš Viņķelis, Vāldis Stukāns, Vilis Bernhards un Ilona Bičevska, tomēr gala iznākumā precīzāka izrādījās RTU komanda, atstājot mūsējos otrajā vietā. Arī strībolā veiksmīgi tika pārvarēta apakšgrupas barjera, bet veiksmē beidza smaidīt pusfināla

spēlē, tiekoties ar to pašu RTU, kad pēc vairākām kļūdām pretinieki pārņēma vadību. Lai arī cik izmisīgas pūles tika vēlītas, zaude šajā spēlē un cīņa vairs tikai par trešo vietu, kurā pārliecinoši tika uzvarēta RPI-VAs komanda.

Volejbolā viegli un bez problēmām uzvarētas tika visas spēles gan apakšgrupā, gan arī kopumā, neatstājot pretiniekiem nekādas cerības uzvarēt. Komandā spēlēja - Ringolds Štāls, Mārtiņš Jansons, Ingūna Mīnusa un Ekonomikas fakultātes asoc. prof. Lūcija Kavale, kuras sniegumu gribējās sevišķi uzsvērt, jo viņa veiksmīgi piedalījies arī iepriekšējās "Jampadraci" spēlēs.

Sautriņu mešanā, kur neko nevar priekšlaicīgi prognozēt, jo katrs var kļūdīties, noteicošā bija precizitāte, jo kopā tika rēķināta četru labāko punktu summa. Katrs metiens "pienā" vai arī metiens ar mazu punktu skaitu varēja kļūt izšķirīgs. LU pārstāvi nebija "vanaga acs" cienīgi, savākdami kopā sesto labāko rezultātu un ieņemdami attiecīgu vietu.

Īpašs sporta veids, kurā jāievēro spēles taktika un jāmeģina "iedre-

sēt" metamais kauliņš, lai tas mestu vajadzīgos ciparus, bija "riču-račs". Šajā interesantajā, aizrautīgajā un pārsteigumu pilnajā spēlē veiksmīgi piedalījās Kristīne Šime, tikdama finālā kopā ar pārstāvēm no Banku augstskolas un RTU. Intriga saglabājas līdz pat spēles beigām, kad kauliņš paklausīja RTU pārstāvei iedalot vajadzīgo punktu skaitu, tā rezultātā atstājot Kristīni otrajā vietā.

Azartiskajā, var arī teikt "latviešu nacionālajā spēlē", tika arī iegūti atzīstami panākumi. LU komandas "zolists" bija Fizikas un matemātikas fakultātes asoc. prof. Jānis Bičevskis, kurš iepriekšējās "Jampadra-

Foto no "US" arhīva

čos" pārstāvējis LU gan volejbolā, gan arī basketbolā. Izspēlējot visas partijas un sarēķinot visus plusus un minusus, izrādījās, ka Jānis bijis otrs veiksmīgākais spēlētājs, atnesot LU komandas pūrā kārtējos punktus.

Sacensības notika ne tikai basketbola, bet arī hokeja hallē, kur norisinājās dažādi sacensību veidi uz ledus - šortreks (slidošana apkārt hokeja

laukumam), metieni vārtos un vingrinājums "Ragana" (ieskrienoties apšēzoties uz hokeja nūjas, jāmeģina aizslidot pēc iespējas tālāk).

Šortrekā LU komandu pārstāvēja Antra Bolgzde, Vilis Bernhards un Ilvis Ābelkalns. Jāsaka, ka slidošana apkārt hokeja laukumam izdevās diezgan veiksmīga, jo tika kopsummā iegūta sestā vieta. Arī "raganisti" Agita Klempere un Ilvis Ābelkalns bija savos uzdevuma augstumos. Ilvis pat nodemonstrēja īstu profesionālu "raganistu" pilotēšanas klasi, jo pārslidoja pāri visam hokeja laukumam (ieskriešanās laukums bija par īsu, lai paceltos gaisā :-)) un individuālā vērtējumā bija labākais.

Savukārt metienos pa vārtiem veicās gluži pretēji, jo rīpa bija kā apburta un, lai arī kā to mēģināja mest, tā par spīti negāja vārtos.

Ir dažādi netradicionālie sporta veidi - zābaku mešana, maisa nešana, bet šoreiz tā bija portfeļa mešana. Komandu kapteiņiem bija uzdevums pēc iespējas tālāk aizmest portfeli. Šis uzdevums nemaz nebija tik viegls, un ja vēl iegriežas pretvējš... Arī LU komandas kapteinim Jānim Melbārdim nemaz neklājās tik viegli, jo viņa mestais portfelis negribīgi "lidoja". Rēķinot starp visiem komandu kapteiņiem, viņa mestais portfelis bija piezemējies kaut kur pa vidu, tātad neesam ne pirmie, ne arī pedējie.

Tāds tad arī bija šogadējais "Jam-

Foto no "US" arhīva

padracis 2001". Jampadracistu pulks šogad ir kļuvis plašāks, jo piepulcējušās jaunas komandas - Jūras akadēmija, Banku augstskola un Rēzeknes augstskola. Protams, ne jau visas komandas tika pārstāvētas katrā sporta veidā, bet tas ir nākotnes jautājums, jo ar katru gadu arī kopējais dalībnieku kopskaits ir kļuvis lielāks.

Noslēguma vakarā daudzi pateicības vārdi par šogad "Jampadraci" rīkošanu tika vēlti Ventspils augstskolai, jo spēles tiešām tika sarīkotas godam. Saliekot visus punktus uz "i", noslēguma vakarā tika apbalvotas arī veiksmīgākās komandas un veiksmīgākie individuālie vērtējumā. LU ieguva godpilno otro vietu, par diviem punktiem zaudējot RTU un par sešpadsmit apsteidzot LSPA komandu.

Gaidīsim nākamās Jampadracis! Pēc neoficiāliem datiem, nākošgad spēles notiks Vidzemē vai arī Latgalē.

MAREKS LAUVA

VALASBRĪŽIEM

Daži gadījumi iz studenta mūža

Katra dzīvītē ielavās pa kādam smieklīgam gadījumam (negadījumam). Dažreiz tos atceramies, dažreiz aizmirstam, bet galu galā tādi notiek, tāpēc ir vērts pakustināt smadzeņu šūniņas arī šajā virzienā un atcerēties reiz notikušo.

Beigusi savas darba stundas veikalā, garlaicības mākt, sāku kārtot plauktus un atradu divainu lietiņu - tādu kā tālvadības pulti, kuru var piekarināt pie atslēgām. Sāku atradumu pētīt tuvāk. Tam bija viena podziņa, kuru piespiežot, iedegas gaisma, tad vēl arī maziņu antenu varēja izvilkt laukā. Uz manu jautājumu, kas tas tāds ir, kolēģe atbildēja, ka varbūt kāds pircējs aizmirsis automašīnas automātiskās atslēgas. Es smiedamās teicu, ka varbūt kādai mašīnai tagad durvis veras vaļā un ciet..., kamēr atcerējos, ka tādas atslēgas iedarbojas tikai no neliela attāluma. Nolēmu, ka mazo lietiņu aizvedīšu mazajam brālim, kuram patīk visādi ķinķēziņi.

Bet... nepagāja ne desmit minūtes, kad mūsu veikalā ieradās muskuļoti, baismīga izskata vīri formās, bruņojušies ar automātiem. Viņi uzklupa kasierei un vaičaja, kas sūtīja izsaukumu. Tajā brīdī man pieleca, ka piekariņš, ar kuru es spēlējos, bija nevis automašīnas atslēgas, bet gan signālziņi aparāts, ar kuru palīdzību briesmu gadījumā izsaukt papildspēkus.

Tad centos uzvesties pēc iespējas neuzkrītošāk, lai apsargi mani nepamanītu. Viņi pratināja mūsu veikala drošības dienesta pārstāvi, kā tas varēja notikt, ka viņi saņēmuši viltus izsaukumu. Veči aizgāja, tā arī skaidrībā netikuši.

Es atviegloti uzelpoju, ka tiku cauri sveikā!

Daži smieklīgi gadījumi no mana brāļa dzīves:

Tas bija pirms sešiem gadiem.

... Aigaram patika viena meitene,

kura dzīvoja blakusmājas pirmajā stāvā. Kādā vēlā vakarā viņš nolēma savai simpātīgai uzdāvināt konfektes.

Viņa jau bija aizgājusi gulēt, atstādama logu vaļā. Brālis klusām pielavījās pie loga un, pakāpies uz ķieģeļiem, svieda konfekšu kasti istabā. Doma jau varbūt nebija slikta, bet diemžēl sanāca tā, ka viņš trāpīja meitenei pa galvu. Ho, ho... gadās arī tā. Paldies Dievam, nekāda lielā trauma viņai nebija.

Kādu nakti Aigars vandījās pa virtuves skapīšiem. Es, no trokšņa pamodusies, gāju skatīties, kas tur notiek. Piecēļos, ieslēdzu gaismu virtuvē un prasu brālim, ko viņš meklē. Aigars, virinādams plauktiņu durvis un cilādams šķīvjus, nesaprotami murmulē. Tad paskatās uz mani ar tukšām acīm un jautā: "Kur tie sipolmaisi palika?"

Viņš vienkārši iepriekšējā dienā bija pārāk pārstrādājies, vācot sipolus uz lauka.

Tas bija 5. klasē.

Kādu rītu aizgulējies un, lai nenokavētu stundas, nenormālā ātrumā ģērbos un skraidīju pa māju, meklēdama visas nepieciešamās mantas.

Bija agrs pavasaris, bet es vēl staigāju savā lielajā un smagajā mētelī. Uzvilku mēteļi, paķēru somu un skrēju pa durvīm laukā. Nogājusi pusi no ceļa līdz skolai, konstatēju, ka kājas ir kļuvušas slapjas un divaini salst. Paskatījusies lejup, šausmās sastingu..., kājās bija tikai plānās istabas čības!

Ar vidusskolas klasi biju aizbraukusi uz Akuratera muzeju. Pie ieejas gide visiem lūdza uzvilkt čības, lai

nepiebradātu telpas. Es skatos - divainas čības, tādas biezas un kārtainas. Nu, bet... jāvelk vien tās pašas kājās. Kad es to veiksmīgi esmu izdarījis, mani klasesbiedri sāk žēloties gidei, ka viņiem čību nepietiekot. Gide brīnās, ka tā var būt, ja parasti brauc lielākas tūristu grupas, bet tādas problēmas nerodoties. Tad viņa paskatījās uz manām kājām un smiedamās teica: "Nuja..., vienam te nepietiek ar vienu pāri, bet vajadzīgi septiņi..."

Pastāstīšu kādu atgadījumu no viena paziņas dzīves (to man stāstīja veikala apsargs).

Astoņpadsmit gadu vecumā puisis gājis baznīcā iesvētīties.

Iesvētību ceremonija bija gara un nogurdinoša, jo mācītājs bija liels runātājs. Visiem iesvētāmajiem bija izdalītas viraka svecītes. Andrejs (tā sauc apsargu) stāvēja netālu no mācītāja. No viraka dūmiem, kuri viņam visu laiku kūpēja virsū, puisim palika slikti, un viņš juta, ka tūlīt noģībs. (Jāpiemin, ka Andrejs ir ļoti liela auguma un nebūt nav nekāds kārnulis.)

Kājām ļototies, Andrejs izmisumā ķērās pie pirmā, kas pagadījās tuvumā... un tā bija mācītāja garā bārda. Drīz vien atskanēja blikšķis... Andrejs bija nogāzies, paraudams līdz ar mācītāju.

(Šausmīgi, vai ne?!)

Tas bija pagājušosavas.

Pēcpusdienā gribēju sagērbties plānāk un vandījos pa skapi, meklēdama savu krekliņu (tas bija spilgti zaļš ar īsām piedurknēm un rāvējslēdzēju). Dīvaini, bet tas bija pazudis.

Netiņām pametu skatu pa logu un ieraudzīju smieklīgu ainu. Kāda maza meitene, laikam gribējusi tēlot baigo dāmu un ielīdusi mamas augstapapēžu korpēs, klunkurē pa pagalmu. Ieskatoties tuvāk, pamanīju, ka viņai mugurā ir spilgti zaļa, pie-

guļoša maiciņa... tieši tāda, kāda bija man!

Tieši tad man bija jāiziet ārā, un liels bija mans pārsteigums, kad pie dzīvokļa durvīm saskrējās ar "mazo dāmu", kura tramīgi prasīja: "Mamma ir mājās?"

Man bija vajadzīgs laiks, lai apjēgtu, ka "stilīgā meitiņa" ir mans jaunākais brālis. Viņš bija uzlicis galvā dzeltenu, skrullainu parūku, iespīlējis manā zaļajā krekliņā un melnos minisvārkos. Kājās bija uzvilcis manas augstapapēžu kurpes.

Man uznāca tāda smieklu lēkme, rājienu par nosmērētajām drēbēm viņš nemaz nesaņēma.

Kādā ballītē, kas notika vietējā bārā, abas ar draudzeni Daci nolēmām mazliet pajautroties. Man mājās bija tāda melna velna aste, kuru mamma bija uztaisījusi kādam karnevālam.

Asti es piestiprināju aizkaru knaģim. Tad es nemanot to asti piekarināju dejojošam puisim. Pašas sēdējām stūrī un domājām, ka no smieklīgam nomirsim. Puisis tik aizrautīgi lēkāja... un aste plivinājās pa gaisu. Beigās apžēlojamies par to cilvēku un gribējām asti piekārt citam. Abas aizgājām dejojot blakus jautrai kompānijai. Tad Dace mēģināja asti piespraust vīrietim, kurš atradās blakus. Bet viņa neapbrīnāja spēku un kā kabināja knaģi pie biksēm, tā netiņām ieknieba tam vīrietim pēcpusē. Tas palēcās un izbrīnīts skatījās uz Daci. Mēs abas smējāmies, un vīrietis nodomāja, ka

Dace tadā veidā pūlas izrādīt savas simpātijas.

Man gadījās aiziet uz Dabas muzeju. Tajā dienā pat iedeva anketiņas par dabas jautājumiem, atbildes bija jāmeklē muzejā. Staigāju pa muzeju, iet laiks, un sāk gribēties uz "pārdomu vietu". Cik atceros no mazām bērnu dienām, pirmajā stāvā šim nolūkam ir iekārtotas divas jaukas telpas.

Brāšā solī dodos lejā. Pie šim durvīm, pārbagāta no muzeja iespaidiem, nekādi nevaru atcerēties simbolus - kura būtu domāta vīriešiem un kura - sievietēm. Izdomājuši, kura būtu istā, dodos iekšā. Zināma vilšanās - cik atceros, agrāk šī telpa bija pavisam savādāka - bez vēdlo-dziņa un ne tik gigantisku krampīti.

Nu izdaru savu vajadzību un dodos ārā. Tuvumā nolikti solīni. Apsēžos uz tiem un nolemju aizpildīt anketu. Te redzu - nāk kāds jauneklis un, nemaz neskatoties apkārt, dodas iekšā pa tām pašām durvīm, pa kurām es pirms brīža iznācu. Man nu uznāk tāds "viegls" smīniņš - galu galā katram gadās. Tikai tad, vēl skatoties, kā jauneklis aizver aiz sevis durvis, pamanu uz tām zīmi, kas, protams, ziņo, ka es biju tā, kurai reizēm gadās...

LINDA BIELE

P.S. Ja jums gadās atcerēties kādu smieklīgu gadījumu, tad rakstiet uz e-mailu: vihoholi@hotmail.com un ar laiku to varēs ieraudzīt "UA".

Mode ir spogulis

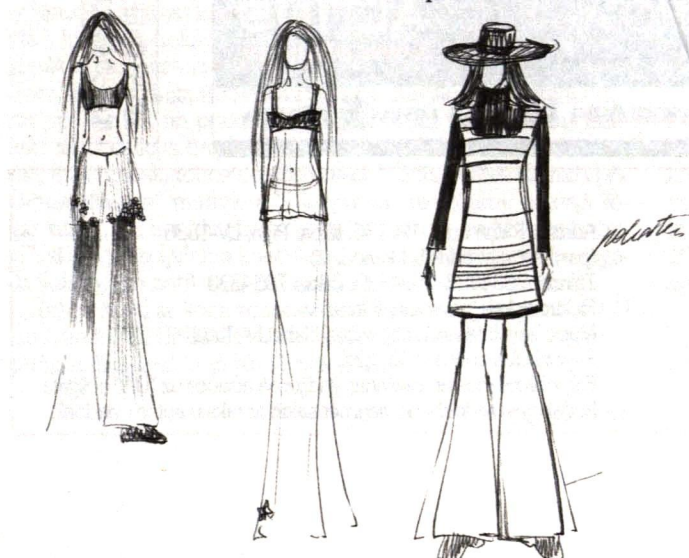
Pavasaris jau klāt ar mirdzošu sauli, nākamais solis - vasara. Mode, reizē tik neterama un tomēr nojaušama, atnesusi savus siluetus un krāsas 2001. gada siltajām sezonām. Lūk, kādas aktualitātes atradām internetā.

Moderna cilvēka garderobe:

- svītraina blūzīte;
- pieguļoša žakete;
- plata josta;
- džinsi;
- joprojām arī mini;
- ādas mētelis;
- grafisks zīmējums apģērbā;
- kaut kas no tvida;
- mākslīgās kažokādas apdare;
- kaut kas 80. gadu stilā.

Krāsas - cerīnkrāsas gamma, tīri balts, tuksneša smilts, pusnakts zilais, akmens toņi, bišu svītrains, zelta akcents...

Tēlaini kā gleznā. Vai vēlies būt pats sev mākslinieks?

Tautas ticējumi par zaķi

- Ja zaķim skrienot uzsauc: "Attup', Jānīt!", tad viņš apstājas.
- Ja pirmo reizi jaunā gadā zaķi redzot nenošļaujas, tad vajadzēs pārciest kādu grūtu slimību.
- Zaķi auru laikā varot viegli pievilkt, ja tik aurojot zaķa balsi. Tēviņš aurojot rupjāki, mātīte - smalkāki.
- Ja kādu lopu vai cilvēku nosauc par zaķi, tad tā nosauktais trīs dienas neaug.
- Ja divi brauc un zaķis pārskrien pār ceļu, tad tie pa to ceļu vairs otrreiz kopā nebrauks.
- Ja zaķis pārskrien pār ceļu no labās uz kreiso pusi, tad nelaime; no kreisās uz labo - laime.
- Ja zaķis caur māju izskrien, tad ir zagļi sagaidāmi.
- Ja zaķis skrien caur pagalmu, tad tās mājas ļaudīm būs nepatīkšanas.
- Ja pa ceļu ierauga zaķi, jānotupjas, lai būtu laime.
- Ja zaķis skrien caur ciemu, tad būs ugunsgrēks; lai tas nenotiktu, tad tur jāmet trīs reizes kūleņi.
- Ja ziemā zaķa guļas vietā ir sniegs izkusis, tad būs atkusnis.
- Ja zaķi vasarā nāk uz laukiem, tad gaidāms lietus; bet ja zaķi ir mežos, tad gaidāms karsts un skaists laiks.
- Kad zaķi kliez, tad būs drīzumā silts laiks.
- Ja zaķi ziemas sākumā mežā sniegā iemin tekas (ceļņus), tad sagaidāma dziļa ziema.
- Ja zaķis ziemu salā guļ augstu virs sniega, tad gaidāms putenis, bet ja guļ ierušinājies sniegā, tad mīksts laiks.
- Cik augstu ziemā upes malā zaķi apgrauz kārklus, tik augstu pavasarī būs ūdens.
- Ja sapnī redz zaķi, tad ar zagļi būs darīšana.

(Latviešu tautas ticējumi prof. P. ŠMITA sakārtojumā. Rīgā, 1941. g.)

TEĀTRA PELE VĒRO

Lustesspēle no študentēm...

kas par cienīgiem aktieriem
tapa pārvērsti
Vienā cēlienā

Darbojošās personas:
Visvaldis, LU Studentu teātra
galvenais režisors
LU studenti, kas par aktieriem
sevi grib saukt, 15 gab.
Teātra Pele, visa
šā pierakstītā-
ja

**Notikuma
vieta:**
Studen-
tu teātra pa-
grabiņš LU
galvenajā ēkā
Notikuma
laiks:

No pagājības
līdz mūsdienām,
no mūsdienām līdz
nākamībai

Prologs
Pa visu plašu pasau-
li tikai viens tāds stu-
dentu teātris var atrasts tapt. Zem
palmām, kas zaļo vienmēr, studenti
par aktieriem pārvērsti tape. Mūsu
cien-kungs režisors par visu to gādā.
Mēs dienas jautrībā vadām- teijāteri
spēljam, ļaudis priecinām, paši
lustejam. Nu, vienkārši ārprāts! Kā-
di esam, tādi gribam! Mums jāgādā
publiku izlustēt ar tādām izrādēm,
kas tai vislabāk iet pie sirds. Abet tas
neiraid viegli - per aspera ad astra!
Situācija iraid šāda:
Visas darbojošās personas (nu,
gandrīz visas) pāris reizi nedēļā (nu,

citreiz nepāris) sanāk kopā, lai (ne ti-
kai kopīgi parunātu, padziedātu, pa-
dejotu un visādi citādi izlustētos)
uz savas paša dārgās ādas
izbaudītu, ko
nozīmē būt
a k-

tierim. Un - ti-
ciet manam vārdam -
tas nemaz neir tik vienkārši! To
apliecina kauč fakts, ka no tiem pār-
pādivdesmit jauniejiem entuziastiem,
kas katru gadu nāk pieteikti uz
Studentu teātri, paliek tikai pāris iz-
turīgākie no izturīgākajiem. Bet ja iz-
tur - paliek uz ilgu laiku. Visnoturīgā-
kais pret spēcīgajiem vējiem, kas pa-
mazām izkaisu Studentu teātra
bērnus pa visu plašo pasauli, iraid
Andrejs, kurš te darbojas kopš vecā-
jiem labajiem laikiem (kad tie labie
gadi bija).

Studentu teātris nav vis nekāda
"tūtiņu dreijšana". Te gādīgā un
mīlošā režisora roka ar visiem pirk-
stiem (cik nu kuro reizi tie viņam ir

iestudē ne vienu vien lugu, ar kurām
jaunie mākslinieki braukā pa Latvi-
jas teātru skatēm. Kas tik viss gan te
neir iestudē! Mišela de Golāra
"Eskoriāls", Ernā Leimanē "Sol-
terra", kustību izrāde "Liniņu
spēles", Leldes Stumbres "Loto".
Ar pēdējo studentiem saistās īpaši
patīkamas atmiņas: vasarā spēlējot
izrādi starptautiskajā teātru festi-
vālā Valkā, mazā telpā, kas bija
pārbazta ar sviedros izmirku-
šiem ļaudīm, jauniejiem aktie-
riem bijis ļoti grūti iejusties
ziemīgajā atmosfērā un dre-
bināties skatītāju priekšā.
Pērn iestudētā V. Vigantes
"Palmas zaļo vienmēr"
ikgadējā amatiereteātru
festivālā "Pitons" Do-
belē ieguva vislielākās
skatītāju simpātijas un mīlestību
(uz mūžu, cerams).

Pēdējais Studentu teātra
"grāvējs", kura pirmizrādes variants
nesen tika veiksmīgi izrādīts un pēc
tam tikpat veiksmīgi atzīmēts, ir
"Zūpu Bērtulis" jeb "Lustesspēle no
Zemnieka, kas par Muižnieku tape
pārvērstis". Iestudējums var lepoties
ar dzīvās mūzikas pavadījumu Andra
un viņa klarnetes izpildījumā.

Jautājums, kas šie netiek uzdots,
ir: "Būt vai nebūt Studentu teāt-
rim?", jo visi tā dalībnieki pilnām
mutēm apliecina: BŪT! Kāpēc? At-
bild paši studenti:

Signīte (nerātāns zvirbulēns):
"Teātris ir tāda labdabīga narkotika-
tikko taisies atmet, nekas nesa-
nāk."

Daina (ļoti maiga būtne): "Jau no
bērnudārza laikiem man ir patīcis

spēlēt teātri.
Pamatskolā
pēc manas ini-
ciatīvas ie-
studējām pasa-
ku ludziņas, ku-
ras klasesvakaros
vecākiem izrādī-
jām. Kad uzzināju,
ka eksistē Studentu
teātris, nolēmu no-
teikti iestāties. Ne brīdi
neesmu nožēlojusi."

Kaspis (vienkārši
labs cilvēks): "Darbošanās
Studentu teātri dod daudz pozitīvu
emociju. Jauna tēla meklējumi,
mēģinājumu process, sadarbības
veidošana ar skatuves partneriem
ļauj sajūst sava ķermeņa, savu domu
un jūtu iespējas."

Puisis, kas vēlējas palikt
anonīms, taču arī labs cilvēks: "Šeit
esmu pirmo gadu, un man te ļoti
patīk. It īpaši jau tas, ka mēs vingro-
jam."

Lāsma (mazais zvēriņš): "Arī
es teātri esmu pirmo sezonu, bet va-
ru teikt, ka man te ir iepaticies. Mēs
esam ne tikai darba kolēģi, bet arī la-
bi draugi, tāpēc mēģinājumi nereti
izvērsas tusiņos."

Egija (smieklu un visa priecīgā
iemiesojums): "Teātris ir māksla,
kas mūs nepieradina pie ikdienas
rutīnas. Šī ir vieta, kur spēju atrast
patī sevi, iejutoties tik dažādajos
tēlos. Tas ir kas vārdos neaprak-
stāms, kas ar cilvēku notiek izrādes
laikā. Teātri esmu ieguvusi jaukus
un patīkamus draugus."

Agnese (teātra sirds & dvēsele):
"Darbojos jau trešo sezonu, un tagad

ir sajūta,
ka gribētu te palikt
mūžīgi (ja, protams, mani
turētu!). Mums ir labākais režisors,
foršākie puīši un talantīgākais kole-
ktīvs. Ha!"

Gals tās lustesspēles

Priekšskars

Pi! Nobeigumā atliek paziņot ie-
priekšējā konkursa uzvarētājus. Un
lūk- brīvbiļetes divām personām uz
kādu no Dailes teātra izrādēm iegu-
vušas divas eruditas daiļā dzimuma
pārstāves - Ilze Circene un Maija
Mauriņa, kā arī viens ne mazāk
erudīts stiprā dzimuma pārstāvis
Reinis Auziņš. Zvaniet DT adminis-
trācijai (7294444)!

Šās reizes āķīgie jautājumi:

1. Cik studentu pašreiz darbojas
LU Studentu teātri?
2. Cik aktieru, tavuprāt, patlaban
strādā Dailes teātri?
3. Kas ir nepieciešams, lai kļūtu
par labu aktieri?

Atbilžu variantus līdz 8. aprīlim
gaidīšu "UA" redakcijā vai savā vir-
tuālajā pasta kastītē: pele@latnet.lv

JŪSU (UN NE TIKAI) PELE

KONKURSS

Jumava piedāvā

Sērijā "Aiz apvāršņa" - TŪRS
HEIJERDĀLS "AKU-AKU. LIEL-
DIENU SALAS NOSLĒPUMS."

"Lieldienu sala ir pati vientuļākā
apdzīvotā vieta pasaulē. Šajā salā ar
sauli austrumos un mēnesi rietumos
cilvēce spējusi istenot kādu no sa-
vām visdīvainākajām iedomām. Ne-
viens nezina, kas to paveicis. Un ne-
viens nezina - kā-
dēļ." TŪRS
Heijerdāls

Grāmatas
autors ir
viens no sla-
venākajiem
XX gadsimta
etnogrāfiem
un ceļotājiem.
Viņa jūrasbrau-
cieni ar "Konti-
ki", "Ra I", "Ra
II" un "Tigris"
ir devuši ievēro-
jamu ieguldīju-
mu pasaules
kultūras noslē-
pumu kļiedšanā
un aprakstīti grā-
matās. Vienā no
saviem populārākajiem darbiem
"Aku-Aku" Heijerdāls cenšas atrisi-
nāt Lieldienu salas grandiozo ak-
mens skulptūru noslēpumu.

"Lieldienu sala ir pati vientuļākā
apdzīvotā vieta pasaulē. Tuvākie no-
teiktie punkti, ko salas iedzīvotāji var
saskatīt, ir debesis, zvaigznes un mē-
ness. Viņiem jābrauc tālāk nekā jeb-
kurai citai tautai, lai redzētu, ka ciet-
zeme tiešām atrodas kaut kur tuvāk
nekā minētie punkti. Tāpēc viņi dzi-
vo tuvāk zvaigznēm un zina nosaukt
vairāk zvaigžņu nekā pilsētu un zem-
ju mūsu pašu pasaulē."

Šo grāmatu ir vērts izlasīt!

Sērijā "Veselības bibliotēka" -
DAINA DAMBENIEKA grāmata
"MASĀŽA".

Masāža ir viens no senākajiem
enerģijas apmaiņas un ārstniecības
veidiem, kas ar pieskārienu atdod zu-
dušo dzīvesprieku, nomierina nogu-
rušo un vairo tuvību starp mīļajiem.

Grāmatā sniegta masāžas pamat-
iemaņas: kā mātei masēt bērnu, kā
partneriem masēt vienam otru, kā
mazināt stresu un sāpes, kā atmodi-
nāt cilvēka garīgo un fizisko enerģiju.
Grāmatas autors Dainis Dambeni-
eks ir sporta pedagogijas speciā-
lists un profesionāls masieris. Viņa
grāmata rosina cilvēku atklāt dabas
dotās spējas un palīdzēt sev un ci-
tiem.

Konkurss

Apsveicam veiksmīgos konkursa
dalībniekus, kas saņēma balvas no
"Jumavas". Tie ir **Dagne Auziņa**
(bija gan dažas neprecizitātes, bet

priecājamies par jauko vēstules no-
formējumu) un **Sintija Pilāte**. "UA"
Redakcijā jūs gaida "Jumavas" grā-
matas.

Pareizās atbildes

1. M. Zālītes lugā "Lāčplēsis" -
Laimdota. 2. P. Putniņš ir autors lu-
gām "Viņpus atkritumu kalna" un
"Muldēšanas svētki". 3. Māksliniece
- Agata Muze. 4. Grāmatas "Soross
par Sorosu" autori: Dž.Sor-
ross, V. Baiross un K. Koe-
nena. 5. Silvijas Rimmas
grāmatā "Selmīgas mācīša-
nās noslēpumi".

Jaunais konkurss

1. Kurā gadā dzimis TŪRS
Heijerdāls?
2. Par L. Sēles grāmatas
"Manā pasaulē mīl" māksli-
niecisko noformējumu rūpēju-
sies māksliniece.....
3. Kādā "Jumavā" izdotajā
grāmatā var atrast indikācijas
ēterisko eļļu lietošanai?
4. Kad jālieto tējas koka ēte-
riskā eļļa?
5. Aprakstiet Dainā Dambeni-
ekas grāmatā "Masāža" doto
apakšdelma izspiešanas paņē-
mienu!

ZANE STRODE

SLUDINĀJUMI, INFORMĀCIJA

**10. STARPTAUTISKAIS
GAISA BALONU
FESTIVĀLS
RĪGA-800,
BALTIJAS KAUSS 2001**
RĪGA 11. - 13. MAIJS, TĒRVETE 14. - 20. MAIJS

NĀC PASAKĀ!
STUDENTU SPĒLES BRĪVĀ DABĀ
LIDOJUMS

ORGANIZĒ
CEĻOTĀJU KLUBS **ALTIUS**
www.altius.lv

ATBALSTA
Skandl Auto NARVESEN LATVIJAS KRĀJBANKA

Izdod dzīvokļus laivu tūristiem - romantiķiem Ogrē, Alūksnē u. c.
Visa veida datorpakalpojumi, arī lāsta noņemšana skenējot.
Tel. 2948774,
Zvanīt: P. O. T. pl. 10 - 14 un T pēc pl. 18.

SPSS. Datu apstrāde, apmācība.
Tāl. 7531434. Gustavs

"Universitātes Avīze"

(Iznāk katru otro otrdienu)

Redaktore v.i. IEVA JASINSKA
Tekstus rediģē GINTA LEIKARTE
Fotogrāfs TOMS GRĪNBURGS
Tekstus ievada BRIGITA KERSTENA
Datortālruni veido GUNTARS STEPĀNS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586

(pastkastīte atrodas LU kancelejā)

Tālruni: 7034328, 7034329; Fakss 7034330

Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv

Mājas lapa Internetā: <http://www.lanet.lv/~luua>

Reģistrācijas apliecība Nr. 535.

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta.
Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.

LUSP lapa

LUSP jautā:
Ko Tu domā par LU
ēdnīcām?

1. reportāža: "Raiņa bulvāris 19 – ēdīnāšanas pekle"

Jeb
15.marts –patērētāju aizsardzības diena

Labu apetīti, Tev apmeklētāj!
Vienmēr jūsu, UĢIS un INESE,
(starp citu, mēs esam pārticis)

Šis rubrikas mērķis ir iepazīstināt ar LU paspārnē mītošajām ēdīnāšanas iestādēm. Kā pirmā ir apsekota Raiņa bulvāra 19 (galvenās ēkas) plašām studentu masām paredzētā ēdnīca. Rubrikas veidotāji ieradās kā ikdienas apmeklētāji, nevienam neziņojot par savas ierašanās mērķiem.

Dodoties uz pagrabstāva ēdnīcu, jau 16 metrus pirms vesternu stilā uz abām pusēm virināmām durvīm nepārprotami bija jūtama gaisā virmojošo ēdienu smaržu bukete. Jāatzīst, ka smarža tomēr nespēja atturēt no ēdnīcas apmeklējuma. Pieminams, ka ēdnīcai ir otra, sētas ieeja, kas īpaši varētu veicināt studentu pieplūdumu (abas durvis veidotas vienotā stilā).

Pārkāpjot ēstuves sliekšni, paveras plašs, askētiskā stilā iekārtots interjers. Sienas ir klātas ar bālgani dzeltenu krāsu un pie logiem karājas patriotiski aizkari. Jāatzīmē, ka nozīmīgos svētkos ēdnīca tiek tematiski izdaiļota. Dodoties tālāk, vērojama telpas būtiskākā vieta – lete ar piedāvāto ēdienu sortimentu. Jāatzīst, šeit tiek piedāvāts ēdiens dažādām gaumēm. Siltos ēdienus jūsu acu priekšā no vitrīnas uz franču stikla šķīvja akurāti, ar šai profesijai piemītošajām graciozajām roku kustībām uzliek ēdnīcas darbiniece (virēja), kuras galvu rotā kriketa spēlētāja cienīga naģene. Procedūra tiek veikta ar profesionālu smaidu

sejā (naģenes un smaids bija visām ēdnīcas darbiniecēm).

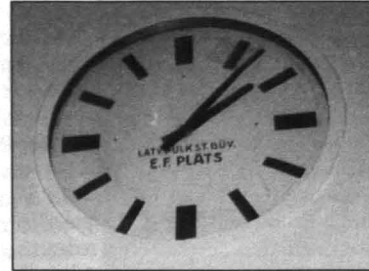
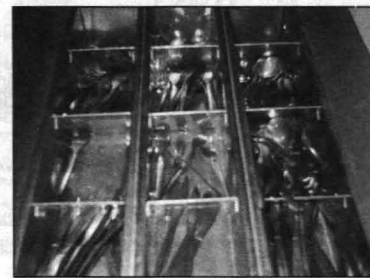
No divu veidu zupām izvēlamies piena zupu, savukārt no otrajiem ēdieniem izvēle krita uz plovu un kartupeļiem mērcē ar gaļas produktu – kotleti. Slidot tālāk gar leti, apskatei ir izlikti dažādi salāti un deserti (diemžēl šie izstrādājumi netika pakļauti degustācijai, taču izskatījās

gardī). Pie letes, Jūs sagaida kasierīte, kas veikli, pirkstiem ņirbot, saskaita uz paplātes skrautā degustējamo materiālu, kā arī pēc klienta pirmā pieprasījuma sniedz graudu produktu – maizes šķēli. Lai cik tas šķiet divaini, ar to izvēles iespējas nav galā.

Aiz kasierītes muguras paveras plaukti ar neskaitāmām sulām, limonādēm, alu, minerālūdeņiem, čipsiem jeb kartupeļu skaidām, riekstiņiem un šokolādes rāžojumiem. Zīmīte, kas piesprausta pie grandioza kafijas aparāta, vēsta par kafijas, tējas, kēfira un citu minēto dzērienu cenām. Nevar nepamanīt būtisku bāra izrotājumu – mākslīgo ziedu virtenes, kas bezmērķīgi vijas gar sienām, un mutes higiēnas uzlabotāja (košļājamās gumijas) reklāmu, kas atgādina par skābju un sārmu līdzsvaru jūsu mutē. Gan virēja, gan kasierītes smaids neatpaliek no pārdrošā reklamā redzamās

jaunietes smaids. Runājot par cenām – mums bija grūti šo vietu nosaukt par lētu vai dārgu, arī par porcijas lielumu vai mazumu nevarējām vienoties. Tas ir jāizbauda katram pašam sevi cenošām studentam. Ēšanas vietu, tas ir, galdu, var izvēlēties atkarībā no sava dvēseles stāvokļa. Centrālie galdiņi ir spoži izgaismoti, bet malējie slēpjas intimā pustumsā. Lai labāk izjustu pastāvošo gaisotni, mēs devāmies uz intīmo galdiņu. Galdiņi noformēti labākajās restorānu tradīcijās, uz galda stādiņi (virši, egļu zari, brūkleņāji) un garšvielas (sāls), kā arī dažādi izmantojamas dekoratīvās salvetes. Atsēžoties 20.gadsimta otrās puses krēslos, mēs bijām gatavi mesties gastronomiskās sajūtās. To mums liedza galda piederumu trūkums, kurus vēlāk atradām pie sētas ieejas. Aiz priekā vai asaru notraucām, ka ierastos galda piederumus nomainījuši pasaules standartiem atbilstoši rīki (skatīt LU 1998.gada pašnovērtēšanās ziņojumu). Vienlaicīgi tika izbaudīti visi iegādātie ēdieni. Ko lai saka, viss bija lieliski. Līdz augstajam vērtējumam "kā ome taise" pietrūka ļoti maz, kaut gan maize atbilda vakarējās statusam. Mēs tomēr sliecamies domāt, ka tā bija tikai ļauna sakritība.

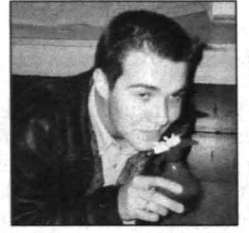
Ieturot maltīti, nevar nepamanīt telpas intīmākajā daļā rēgojamies skatuvei līdzīgu veidojumu. Nedaudz sasprindzinot savu iztēli, uz skatuves kā mirāža iznirst koris "Juventus", dziedot kādu dziesmu par plašajām dzimtenes ārēm. Tas priecē!

Ēdnīca pēc sava statusa ierindojama pašapkalpošanās iestāžu grupā. Gan pirms, gan pēc maltītes ieturēšanas trauki ir jāpārvieta apmeklētājam. Šis fakts nav kvalificējams kā trūkums.

Un vēl viens novērojums. Ienākot ēdnīcā, valda tāds akadēmiskais miers, ka pat E.F.Plātes uzmeistarotā pulksteņa rādītāji sastinguši rāda, ka laiks šē apstājies, proti, gan ienākot, gan izejot pulkstenis vēsta par laiku 13.05. Šo akadēmisko mieru izmanto studenti, lai brīvajos brīžos kāptu zinību kalnā (viņi vienkārši mīcās ēdnīcā).

Pamētot šīs viesmīlīgās telpas, mēs izstarojām gandarījuma viļņus un, veicot liktenīgos 16 metrus aiz kovboju stilā ieturētajām durvīm, nodomājam, ka mēs noteikti šurp nāksim vēl un vēl, un vēl.

Izmantojot dienesta stāvokli, mēs vēlētos, gan ar novēlēšanos, sveikt visu ēdnīcas personālu 8. martā.

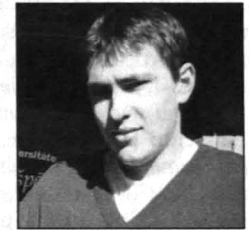
Kacis

Tajās vienmēr ir garas rindas, vajadzētu vairāk kasieru un dažas oficianītes, kas novāc traukus. Pluss ir tas, ka te ir lēti un normāli. Mīnusi – bieži nav salvetes, man kā studentam, alus piedāvājums ir par šauru, un nav piparmētru sulas, nu, par ventilāciju vispār nerunāsim!.. Visvairāk man patīk LU EVF "Studentiņa" jaukā un laipnā kasierīte Astrīda. Paldies viņai!

Aigars

Pavisam neapmierina izvēle, tā ir vienveidīga! Te nedomā par veģetāriešiem. Pats nesmu īpašs LU ēdnīcu apmeklētājs.

Raivis

Ēdnīca ir neatbilstoša studentu vajadzībām, nav pietiekamas izvēles, cenas neatbilst esošai kvalitātei. Ir daudzi labāki uzņēmumi, kuri varētu ieņemt tagadējās ēdnīcas vietu. Pozitīvais ēdnīcā ir plašās telpas.

Ieva

Visi te ir ļoti tradicionāls. Katrā ziņā interesanta vieta, kur notiek ne tikai ēšana, bet arī studiju process, sarunas, pulcēšanās.. brīžiem iemaldās visādi divaini. Šeit pusdienoju, jo man nav laika iet kaut kur tālāk un patīk būt starp studentiem, tā ir pazīstama vide.

Arta

Varētu būt krietni labāk. Esmu bijusi, piemēram, Oslo Universitātē un tur nu ir KRIETNI savādāk. Šeit varēja būt kaut nedaudz vairāk ventilācijas. Ēdnīcai ir jābūt tai vietai, kur studenti var ne tikai paēst, bet arī palasīt, satikt draugus, nu bet te ir kā ir! Jāatzīmē, ka ēdienu kvalitāte ir normāla.

Būsim pazīstami

EGITA AIZSILNIECE,
AEGEE-Rīga koordinatore

Kas ir AEGEE (Association des Etats generaux des Etudiants de l'Europe)? Tulkotumā - Eiropas Studentu forums ir 1985. gadā dibināta Studentu organizācija, kas šobrīd darbojas 42 valstīs, tai ir 20 000 biedru. Šī nav ES organizācija. Tās mērķis ir vienota Eiropa, savstarpēja sadarbība un sapratne gan kultūras, gan politikas jomā. AEGEE veicina studentu mobilitāti, atvērtību pret citām kultūrām, integrāciju un zināšanu apgūšanu visā, kas interesē. Eiropas organizācijas galvenie virzieni ir mobilitāte augstākajā izglītībā, miers Eiropas nestabilajos reģionos, kultūru izzināšana un aktīva pilsoniskā sabiedrība.

Tā katru dienu visapkārt Eiropai pilnīgi brīvprātīgi rosās jaunieši, kuri organizē starptautiskas konferences, vasaras skolas, "seminārus ceļā" un ilgtermiņa projektus, lai pulcinātu Eiropas studentus un diskutētu par visiem saistošām tēmām un mainītu nekārtības, lai izzinātu konkrētas valsts kultūru un valodu, lai iepazītos ar jauniem draugiem un lai vienkārši saturīgi pabeidzot. Vai tevi varētu interesēt "Exploring New Horizons - Be creative" Bonnā vai "Sweet stuff: Marzipan Meeting" Libekā vai "Go East?! Effect of EU Expansion" Passau vai "Artspotting - Renaissance and Modern Arts" Venēcijā vai varbūt "Wild weeks on Horses" Kauņā? Ar visiem pasākumiem var iepazīties www.aegee.org.

Ikdienā AEGEE cilvēki savās "antennās" nodarbojas ar viesstudentu uzņem-

šanu un integrācijas aktivitāšu organizēšanu, risina to problēmas, mēģina ietekmēt likumus un noteikumus, kas veicinātu Eiropas integrācijas ideju iedzīvināšanu realitātē un savu studentu vidū izplata dažādas iespējas studijām ārvalstīs. Varbūt jau esi dzirdējis par SOCRATES un ERASMUS Eiropas savienības programmām, kuras var izmantot studenti. Ir vēl daudz citas iespējas paceļot un iegūt papildus zināšanas.

Ar šo visu nodarbošies arī jaunizveidotā AEGEE kontantantena Latvijā "AEGEE Rīga", kuras dibinātāji ir studenti no vairākām Latvijas augstskolām - Latvijas Universitātes, Vidzemes augstskolas, Zviedru Ekonomikas augstskolas, Latvijas Lauksaimniecības universitātes un Latvijas Medicīnas akadēmijas. AEGEE apvieno visu fakultāšu un visu kursu studentus.

Kāpēc Latvijā? Lietuvā un Igaunijā šādas organizācijas ir jau vairākus gadus un citās valstīs šīs organizācijas "antenas" ir vienas no spēcīgākajām studentu organizācijām, jo mobilitāte ir tā, kas jāiepazīst un jāizmanto studiju gados, pateicoties kam, students var iepazīt kultūru atšķirības un arī līdzības, un kas var kalpot par pakāpienu katrā karjerā. Latvijas studenti vēlas veidot Latvijas tēlu ar Eiropas studentu foruma starpniecību.

Jebkurš students, kam rūp Latvijas tēla veidošana Eiropas jauniešu vidē un kuri arī ir sajutuši fantastisko Eiropas dimensijas garšu, var kļūt par AEGEE Rīga biedru un īstenot organizācijas mērķus kopā ar mums. Ar mums var sakontaktēties izmantojot Internetu.

E-pasts: aegee-riga@one.lv

Ledusskapja lietošanas noteikumi!

(tālāko lasīt spoguļrakstā)

1. Ievērojiet šos noteikumus, lai nodrošinātu ledusskapja drošu un ilgtermiņa lietošanu.
2. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
3. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
4. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
5. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
6. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
7. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
8. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
9. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
10. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.

1. Ievērojiet šos noteikumus, lai nodrošinātu ledusskapja drošu un ilgtermiņa lietošanu.
2. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
3. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
4. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
5. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
6. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
7. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
8. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
9. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.
10. Ledusskapja iekārta ir paredzēta lietošanai telpās, kurās ir pietiekami daudz svaigā gaisa.

Labāk vēlu nekā nekad!

Atkarīgais vērotājs
ŽŪBA L'ARADNE

Ari VFF pirmkursniekiem beidzot bija pienākusi tā laime tikt iesvētītiem patiesu studentu kārtā. Tas notika 17.martā. Viss sākās jau 19:30, kad pirmkursnieki- drosmīgākie, atraktīvākie un vislabākie no topošajiem vēsturniekiem un filozofiem - pulcējās zem lielā stacijas pulksteņa un, trīsu pārņemti, bija gatavi lielajam notikumam. Jā, VFF fuksene nenotika kaut kur Rīgā, bet gan svaigā gaisā pie mīļās mātes- dabas krūts, vietā ar nosaukumu Gauja.

Jau iepriekš izplatītais uzsaukums pirmkursniekiem bija daudzsoļos- 5 km garš nakts pārgājiens pa mežu, kas noslēgts ar karstu pirti un vakariņām, kā arī dejām līdz rītam. Tika solītas arī raganas, baismīgi spoki, troļļi u.c. mošķi. Kaut gan viss priekšā stā-

vošais bija tīts biežā miglā, drosminieku bija daudz, un pat vilciena konduktors, brīnīdamies, kādēļ vienmēr tik klusajā vilciena stacijā ar nosaukumu Lilaste pēkšņi izkāpj gandrīz viss vagonš, bija gatavs mums piebiedroties.

Stacija bija klusa un pamesta, nekā neliecināja, ka mūs te kāds gaidītu, un tā vien likās- esam piemulķoti. Taču nē, drīz vien no tumsas iznira divi mūki, kas teicās esam visa organizatori un solījās mums parādīt ceļu. Ja vien kāds negribēja palikt tumsajā stacijā, nācās gandrīz skriešus doties pakal lāpas gaismai- tās nesējs nebija redzams. Un tas tad arī bija pirmais pārbaudījums- smilšainā stiga bija pilna ar drātim, aiz kurām aizķeroties, pirmkursnieki krita un lamājās ne pa jokam. Pēc neilga laika, šķērsojot slīdes, bijām nonākuši kādā no mūku pulcēšanās vietām, kur tikām pierakstīti un

sadalīti. Saņēmām arī brīdinājumu, ka Blēras raganu mežam cauri izejot tikai trešā daļa cilvēku, pārējie aizejot bojā drausmīgā nāvē, taču pirmkursnieki nolēma - labāk miris nekā fuksis uz mūžu.

Tālāko ceļa gabalu vajadzēja veikt četratā. Tika iedota lāpa un uzdevums izdomāt savas grupiņas nosaukumu, devīzi un reprezentāciju jeb priekšnesumu, kas tā arī nakts gaitā netika atprasīts. Palikušie, savu kārtu gaidošie dzēra tēju un dziedāja.

Ceļš bija baiss, bet interesants un pārsteigumu pilns, to īsinājām dziesmām un stāstiem. Sastapām arī meža iemītniekus- jukušo dakteri, kas centās mūs nobiedēt, bet aizskrēja garām, un viņa palīgus, kas iemācīja dažus pašsardzības paņēmienus, piem., lamu vārdu izklieģšanu, ciņu ar raganām u.c. Bija jāpiepūš baloniņš (prezervatīvs), kas jānogādā līdz pirtij, tā

sakot, drošībai ceļam. Nākamajā postenī kāda cietumniece meklēja savu pazudušo dēlu- dziedātāju, kas aizbēdzis mežā un mums bija jānogādā atpakaļ. Taču pirms veikt šo uzdevumu, labās kājas mums sasēja kopā un pieteica, ka diviem no mums pie zemes var pieskarties tikai viena kāja. Līdz dziedonim nonācām diezgan veiksmīgi, bet atnest atpakaļ viņu bija pagrūti. Taču arī to veicām godam.

Nākamie meža mošķi mūs nemaz negaidīja, tāpēc izdevās viņus nobiedēt, taču arī tas mūs neatbrīvoja no bezgaršīga ķiseļa dzeršanas, stāsta par kāda mūsu kolēģa nāvi, ko izdarījuši izsalkuma dzīti, un viņa skeleta apskates, taču neskatoties uz to visu, viņi vēl nekautrējās lūgt mums pīrādziņus.

Pēdējā postenī bija sapulcējušies ļauži no visām pasaules malām, viņi runāja visās valodās uzreiz, taču vienotājvaloda bija latīņu. Tur mēs tikām

godam apbēri kā skolēni (discipulus). Neskatoties uz visu bērnu ceremoniju un rituālu, ko veicām, viens no fuksētājam visu laiku meklēja plombi, pamatīgi kašājoties pa smiltīm un mēģinot iesaistīt arī mūs šai nodarbē. Kā stāsta, vēlāk viņa meklējusi arī auskaru.

Pēdējais pārbaudījums bija māka pārlīst pār sētu, drīz pēc tam nokļuvām pirtī, kur mūs mīļi sagaidīja saimniecītes un paēdināja ar karstu zupu un pīrāgiem. Pulksten divos naktī, neskatoties uz sākotnējo brīdinājumu, ka līdz galam nonāks tikai 1/3, visi pirmkursnieki bija pirti. Tad devām svinīgu zvērestu. Bet pēc tam pirts un dejas līdz rītam.

Paldies visiem rīkotājiem par jauko pasākumu!

Nelielas atskaņas no LU SP Domes

K.ANTE

28.martā notika pirmā LU SP domes sēde.

Dome ir LU Studentu padomes institūcija, kas sastāv no LU SP valdes locekļiem un LU fakultātes studentu pašpārvalžu ievēlētiem locekļiem. Domes uzdevums ir nodrošināt informācijas apmaiņu starp LU SP un fakultātes studentu pašpārvaldēm. Iecerēts, ka Dome izskatīs fakultātes pašpārvaldes īpaši interesējošus lēmumus un projektus. Šāda institūcija LU SP ir pirmo reizi un, cerams, tā uzlabos informācijas apriti un ļaus fakultātes studentu pašpārvaldēm piedali-

ties tām svarīgu lēmumu pieņemšanā.

Būtu ļoti jauki, ja katras fakultātes izvirzītais LU SP domnieks katru mēnesi ierastos uz sēdi. Diemžēl jāatzīst, ka jau pirmajā sēdē trūka diezgan daudzu fakultāšu pārstāvju. Ja domnieks neierodas, tad šīs fakultātes viedoklis netiek pārstāvēts un nespēj ietekmēt pieņemto lēmumu.

Neoficiālajā daļā uzzinājām fakultāšu jaunumus - plānotās ieceres un jau izdzīvoto pasākumu atraugas, kā arī kuriozus no pašpārvalžu dzīves. Tas ļauj citam citu labāk iepazīt un saprast, cik mēs esam dažādi, bet arī vienoti.

Nu nebija jau nemaz tik briesmīgi...

MĀRA

Pieņemu, ka jau 21.marta vakarā tos cilvēciņus, kuri bija nākamajā dienā nodomājuši piedalīties asins donoru akcijā nedaudz satrauca jautājums - kā tas būs, vai es noteikti noģībšu, utt., utml.

Izskatās, ka LU studenti nav nemaz tik bailīgi un ir ar mieru palīdzēt, kad tas kādam varētu būt nepieciešams. Ceturtdien, 22.martā pie LU Ķīmijas fakultātes bija sapulcējušies kādi desmit studenti, kurus nebija nomocījis satraukuma izraisītais nelabums un viņi patiesi to arī izdarīja - visi nodeva

asinis!!! Nemot vērā, ka iepriekš šai akcijai bija pieteikušies kādi cilvēki 25, tika organizēta arī piektdienas grupa, taču piektdien bija ieradušās divas studentes no LU Ekonomikas fakultātes. Jāatzīmē, ka viena no viņām nodeva asinis, bet otra - morāli atbalstīja savu draudzeni. Skaisti.

Gribētos vēlreiz pateikties cilvēkiem par izrādīto atsaucību, kā arī aicināt piedalīties jaunā tāda paša tipa akcijā, kuru rīko Jaunatnes Sarkanais krusts, šī gada 6. aprīlī Aspazijas bulvārī 5. Precizāka informācija sekos.

WORKINGDAY.LV karstās vakances

LAURA NĀBURGA,
Workingday Latvia, Sadarbības projektu vadītāja.
laura.naburga@workingday.com

Darbs projektā "Baltijas jūras partneriāts 2001" uz laiku:

"RMS - Recruitment" - Personāla un loģistikas menedžeri (no 15.04 līdz 20.05);

"RMS - Recruitment" - tulki (no 17.05. līdz 18.05.2001);

"RMS - Recruitment" - asistenti (no 14.05. līdz 19.05.2001).

Tirdzniecība / Darbs ar klientiem:
"RMS Recruitment" - datorprogrammu apgāda tirdzniecības un mārketinga menedžeris;

"KIRBY" - rūpnīcas pārstāvis;

"RMS Recruitment" - personāla at-lases konsultants/-e;

"People Management" - apdroši-

nāšanas konsultanti;
"SIA Rancis" - māklēri;
"GRIF" - darba aizsardzības speciālists.

Informācijas tehnoloģijas:

"International Project" - Visual

Basic programmētājs;

"Hansabanka" - programmētājs;

"Hansabanka" - sistēmu analītiķis;

"Hansabanka" - projektu vadītājs

banku tehnoloģiju nodaļā;

"ZZ DATS" - sistēmanalītiķis.

Administrācija:

"Latvijas Pasts" - ģenerāldirektora

palīgs;

"Observer Latvija" - redaktors;

"People Management" - sekretāre;

"Teko Telekom" - grāmatvede.

Sīkāka informācija par vakancēm

un pieteikšanās mājas lapā.

JURIDISKĀS
PEDAGOGIJAS
MODERNO VALODU
FAKULTĀTES
STUDENTU
PAŠPĀRVALDES
PIEDĀVA

5. aprīlis
VĀGNERA ZĀLĒ
21.00

Studentu un Jaunatnes
Celojumu Birojs
www.sjcb.lv

ZELTA
PAVASARIS

{ DEJAS, KONKURSI, PĀRSTEIGUMI... }

{ Spēlēs:
CREDO
MAMUCIS
Dj ŠOLIS }

{ IELŪGUMA CENA:
IEPRIEKŠPĀRDOŠANĀ - Ls 2.00
(organizatoru pašpārvaldēs, LU SP)
UZ VIETAS - Ls 2,50 }